

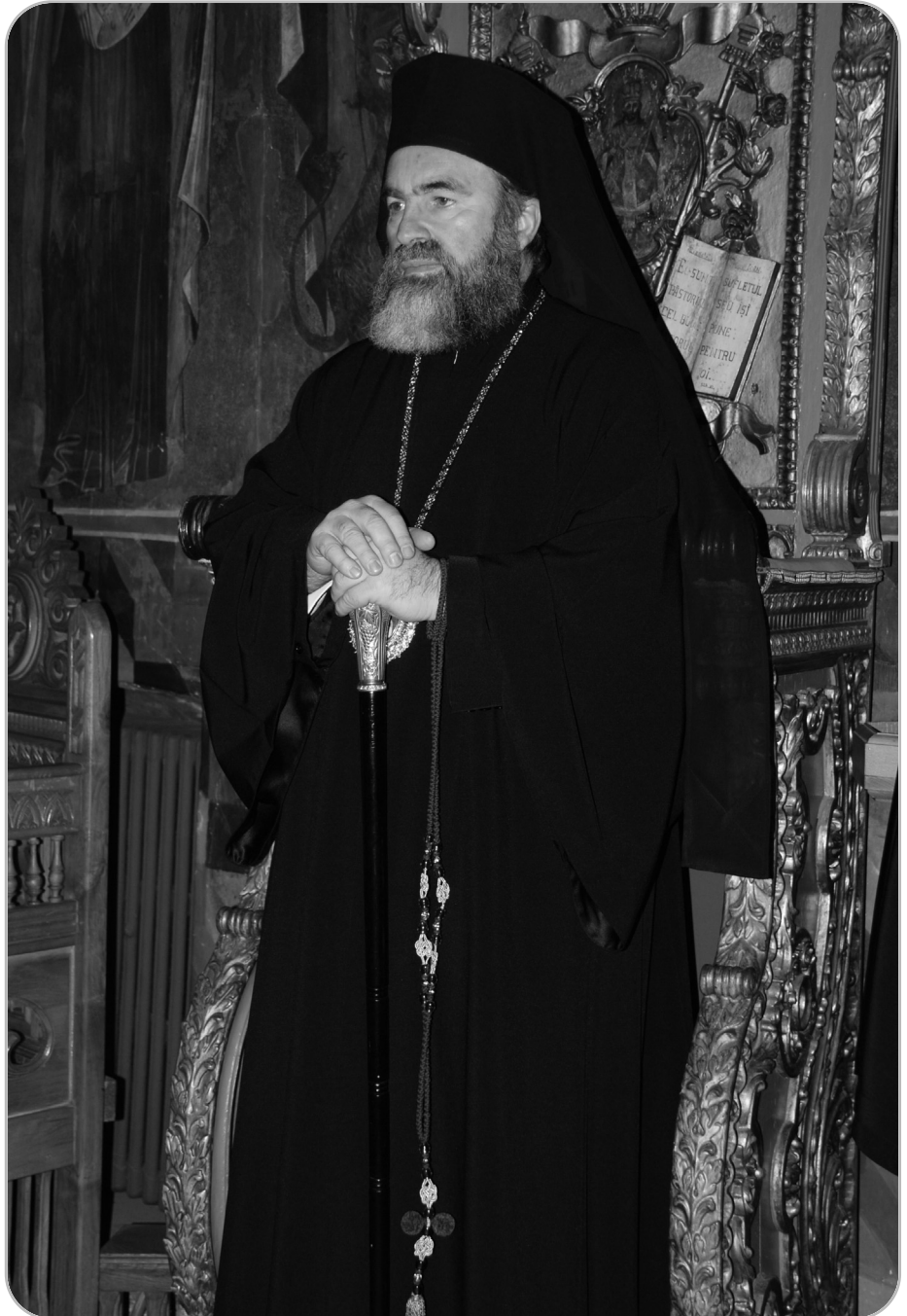
Sf. Maslu – taina care reface armonia persoanei

† **Ioachim BĂCĂUANUL,**
Episcop-vicar al
Arhiepiscopiei Romanului
și Bacăului

Nu există persoană umană care să nu fi experimentat măcar o dată în viață amarul gust al suferinței. Deși această traumă își lasă cel mai adesea amprenta pe înfățișarea și trupul omului, rădăcinile ei coboară mai profund, în adâncul ființei umane, înfigându-se în inima ei. Dintr-o eronată înțelegere, dar și pregătire în vederea acceptării ei în viața noastră, suferința și efectele ei sunt de cele mai multe ori exagerate. Însă trebuie să ne asumăm crucea bolii, a necazurilor, a suferinței, deoarece ea este parte integrantă a vieții noastre și tocmai din acest motiv Hristos spune apostolilor: „*În lume necazuri veți avea*” (Ioan 16, 33). Vietuirea în cel mai autentic duh creștin nu ne garantează siguranța existenței în afara oricărei neplăceri generate de boală în lumea aceasta, ci ea confirmă capacitatea noastră de înțelegere a faptului că bucuria izvorăște din profunzimile crucii: „*Prin cruce s-a adus bucurie la toată lumea*”. Mai mult chiar, necazurile și durerile trebuie să devină o prezentă necesară în existența noastră, atunci când dorim să devenim părtași patimii lui Hristos și ne deschid o altă perspectivă de înțelegere a durerii, ca mijloc al despățimirii și cale a revelației lui Dumnezeu în om: „*Ne laudăm și în suferințe, bineștiind că suferința aduce răbdare*.” (Romani 5, 3).

Disfuncțiile sufletești sunt cauzele bolilor

Conform teologiei patristice, boala nu se rezumă la un conflict interior, generat de experiențe traumatice refulate în subconștient, ci la deteriorarea puterilor sufletului până la întunecarea și chiar moartea minții, care nemaifiind în comuniune de iubire cu Dumnezeu se îmbolnăvește, generând la rândul ei stări bolnăvicioase ce se repercutează asupra trupului. Când mișcarea puterilor sufletești este contra firii și sufletul nu-l mai vede pe Dumnezeu ca lumină, înseamnă că omul este bolnav duhovnicește. Pe de altă parte, ceea ce numim sănătate nu se rezumă la un simplu echilibru psihologic, sau la vindecarea unei boli somatice, ci e o transfigurare a întregii ființe umane psihosomatice în lumina Duhului Sfânt. Este motivul pentru care vindecarea în spiritualitatea creștină nu vizează exclusiv reabilitarea biologicului, a trupului, ci în mod fundamental cea care operează teandric

în adâncul inimii omului, fiind direcționată spre omul cel ascuns al inimii, care de cele mai multe ori poate fi și cauza nefastă a multor anomalii trupesti. Chiar dacă atât boala, cât și vindecarea au ca punct de plecare sufletul și mai apoi trupul, acțiunea terapeutică a Bisericii este orientată spre omul întreg și subînțelege subordonarea trupului față de suflet, deoarece „sufletul este pentru trup ceea ce este Dumnezeu pentru suflet”.

„Vasul” prin care Dumnezeu trimite puterea Sa tămăduitoare este preotul, cel care continuă lucrarea taumaturgică a Marelui Terapeut, a „*Omului durerii*”, a „*Mielului înjunghiat de la facerea lumii*” (Apocalipsă 13, 8). Viața liturgică are drept scop restaurarea omului, iar Tainele, în cadrul Bisericii, sunt prin excelență integrate acțiunii taumaturgice sau vindecătoare, ele trasând calea prin care Dumnezeu Se revelează

Sfântul Maslul este prin excelență taina vindecării omului, a restaurării *in integrum* a lui.

omului, „continuând vizibilitatea Sa istorică” (Nicolae Cabasila). Biserica, prin toate mijloacele sale, are misiunea de a oferi omului sănătate duhovnicească, iar cine dispune de această sănătate este capabil să aibă altă percepție și atitudine față de propria suferință, prin raportul pe care reușește să-l stabilească între crucea sa și crucea lui Hristos. Desigur că omul nu poate supraviețui cu stigmatul propriei suferințe ce se amplifică până la paroxism strivindu-i ființa și determinându-l să creadă că aceasta îi este constitutivă, ci el este chemat să înțeleagă faptul că prin orice efort duhovnicesc, penitențial și liturgic întreprins, poate deveni mai sănătos psihosomatic și în același timp mai aproape de idealul de viațuire creștină.

Biserica – farmacie duhovnicească

Biserica, trupul tainic al lui Hristos, e un organism viu tocmai pentru că Hristos îi generează această viață, har vindecător, fiecare dintre mădulele sale primindu-L în inimă prin lucrarea Duhului, acolo unde omul cel ascuns al inimii ține în brațe pe Hristos Pruncul. Animată de dinamismul lucrării Duhului, viața Bisericii deprinde puterea vindecării prin toate mijloacele sale, în felul acesta textul biblic devine și text vindecător, asemenea textului liturgic. Puterea vindecătoare ce a oprit neputința celeia ce era în curgerea sângelui de doisprezece ani poate vindeca pe tot cel ce cu credință curată se atinge de Euharistie, icoane, moaște, agheasmă, untdelemn sfințit și cruce. Toate își au sursa puterii harice în Hristos Doctorul, trimis să vindece „rana de nevindelcat” a umanității lovită de păcat, luând

asupra Sa „durerile noastre și împovărându-Se cu suferințele noastre” (Isaia 53, 3). În persoana Sa, Hristos a tămăduit firea umană redându-i adevărata sănătate, iar persoanele umane pot beneficia de acest dar împărțându-se din El în Biserică, prin lucrarea Duhului în Sfintele Taine. Fiecare dintre Tainele Bisericii are putere vindecătoare, ele fiind modalități de tămăduire a ființei umane, iar Biserica, după expresia hrisostomiană, este „o farmacie duhovnicească”. În felul acesta, curățirea și vindecarea pe care le primim prin intermediul Tainelor ne deschid perspectiva îndumnezeirii, ele toate fiind aspecte ale unei singure taine: Dumnezeu, Marele Filantrop, trimite omului harul mântuitor și vindecător, iar omul, primindu-l, crește duhovnicește întru asemănarea cu El.

Sfântul Maslul este prin excelență taina vindecării omului, a restaurării *in integrum* a lui, beneficiind de statutul său de taină penitențială și de emblema ei simbolică. Maslul evidențiază faptul că boala trupezăscă nu-și are izvorul în trup, ci e consecința unei „disfuncții” spirituale, a unei îmbolnăviri interioare și de aceea acolo unde științele medicale nu pot interveni decât superficial, taina reface armonia persoanei, îi cicatrizează rănilile prin puterea Duhului prezentă în untdelemnul sfințit cu care este însemnat cel bolnav.

Boala, de orice natură ar fi, este una dintre principalele cauze ale deprimării omului contemporan și, de cele mai multe ori, mijloacele umane moderne de vindecare nu pot reuși să o învingă. Conștiința că boala ar putea avea drept cauză păcatul și că moartea ar putea apărea surprinzător, nelăsând timp de pregătire pentru *marea înserare*, pot produce tulburări extraordinare în ființa umană. Chiar și în această situație limită de

slăbire sufletească și boală spirituală, Dumnezeu își revarsă mila față de cei suferinzi, iar Sfântul Maslu, prin cele șapte rugăciuni ale sale, dar și prin pripeala cântării Sfântului Arsenie, repetată după fiecare tropar, care cere: „Stăpâne, Hristoase Milostive, miluiește și tămăduiește pe robul Tău!”, evidențiază tocmai acest aspect. Sfântul Maslul ar putea fi privit ca o taină ce se îngrijește în mod deosebit de trupul omului, subliniindu-se prin aceasta importanța pe care trupul o are în constituția ființei umane și în câștigarea mântuirii, dar mai ales pentru faptul că Însuși Fiul lui Dumnezeu Și-a asumat trup uman, iar îndumnezeirea omului implică și prezența trupului. Harul vindecător al Maslului se revarsă asupra celor două elemente ale ființei, el lucrând asupra sufletului, curățindu-l de păcate, iar asupra trupului, făcându-l instrument al lucrării sufletului. Prezența harului Duhului Sfânt în untdelemnul sfințit are mai ales scopul curățirii de păcate, al tămăduirii de patimi și al ridicării omului la o viață de sfințenie. Aceasta ne face să înțelegem că tămăduirea păcatelor cerută atât de insistent în rugăciunile tainei se referă, de fapt, la rădăcinile păcatelor, care pe fondul slăbiciunii și obișnuinței cu păcatul pot genera mereu alte păcate, iar prin aceasta să aibă ca efect văzut boala trupului.

Hristos, Marele Taumaturg

Vechimea practicării acestei taine este considerabilă, iar textul de la Iacov 5,15 demonstrează administrarea ei încă din timpul apostolilor, de asemenea și proveniența ei de la Hristos Însuși, Adevăratul izvor al tămăduirii. Textul de la Marcu 6, 13 subliniază faptul că vindecarea cu untdelemn era practică de apostoli chiar când

Cele șapte rugăciuni pentru binecuvântarea untdelemnului, însoțite de tot atâtea ungeri ale bolnavilor de către preoți ocupă un loc esențial în cadrul slujbei.

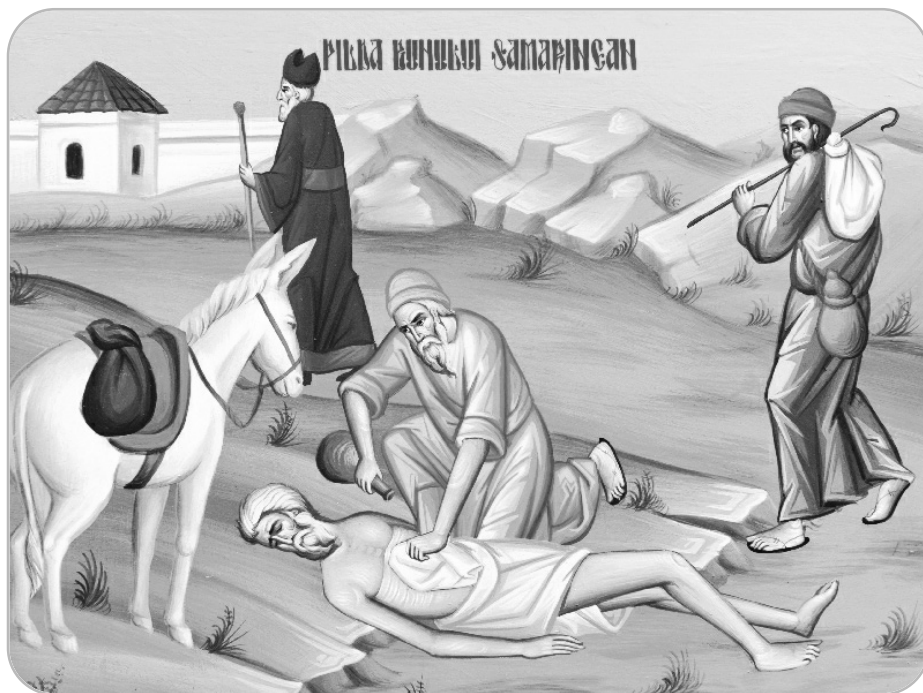
erau cu Hristos: „ungeau cu untdelemn pe mulți bolnavi și-i făceau sănătoși”, iar textul de la Marcu 16, 15-18 demonstrează că practica vindecării ocupa un loc important în misiunea apostoților, fiind în același timp o poruncă divină: „Mergeți în toată lumea și propovăduiți Evanghelia la toată făptura... Peste bolnavi își vor pune mâinile și se vor face sănătoși”.

Secvența îngrijirii, cu untdelemn și vin, a celui căzut și plin de răni de către Samarineanul milostiv și apoi încredințarea lui Bisericii în vederea continuării acestei lucrări este cea mai emblematică în a arăta caracterul eminamente taumaturgic al operei mesianice a Mântuitorului, precum și vocația hristică a oricărui act social-filantropic, vindecător al Bisericii. Așadar, Hristos nu a venit la *plinirea vremii* să definească ceea ce este răul, adică să-i dea consistență, ci să ne învete cum să luptăm împotriva lui, *ca lumea să aibă viață și s-o aibă din belșug*.

Taina Sfântului Maslu cuprinde câteva elemente principale liturgico-simbolice. Partea de început a rânduielii Tainei este dominată de canoanele alcătuite de Sfântul Arsenie, ce au darul de a pregăti pe bolnav pentru primirea binecuvântării lui Dumnezeu. Chemarea milei lui Dumnezeu și implorarea ajutorului Său apar din ce în ce mai intens în fiecare cântare a canoanelor, iar pripeala „Stăpâne, Hristoase Milostive, miluiește și tămăduiește pe robul Tău!” punctează metric dorința de izbăvire ce străbate parcă dinlăuntru celui venit spre vindecare.

Rostirea de șapte ori a rugăciunii de sfințire a untdelemnului, precedată de Binecuvântarea mare cu Sfânta Evanghelie în semnul sfintei cruci deasupra untdelemnului, subliniază importanța materiei și rolul pe care aceasta îl are în iconomia tainei: „Doamne, Care cu mila și cu îndurările Tale tămăduiești zdrobirile sufletelor și ale trupurilor noastre, Însuși Stăpâne, sfințește untdelemnul acesta, ca să fie celor ce se vor unge din el spre tămăduire și spre izbăvirea din toată patima și întinărirea trupului și a sufletului și de toată răutatea”. Faptul că această rugăciune se citește de șapte ori nu rezultă din numărul preoților oficianți, deoarece chiar dacă s-ar oficia, în mod excepțional, cu mai puțini (niciodată unul singur), ea tot de șapte ori va trebui rostită, ci din faptul că adevăratul sfințitor al materiei Tainei este Duhul Sfânt, iar matricea Sa simbolică este cifra șapte.

Untdelemnul folosit în cadrul acestei taine a fost dintotdeauna evaluat nu numai ca aliment, ci și ca un balsam sau medicament pentru vindecarea rănilor de către popoarele mediteraneene, el fiind perceput ca simbol de lumină, puritate și prosperitate. Pentru regii Israelului era simbol al autorității, puterii și gloriei pe care le dobândeau prin ungeri de la Dumnezeu, iar cuvântul *uns*, în transcriere ebraică a dat Mesia, Unsul Domnului (I Regi, 24, 7), care în grecește înseamnă Hristos.

Duhul Sfânt, simbolizat de untdelemn. Se odihnește în Hristos, Care prin puterea Sa vindecă rana lăsată de păcat în inima umanității. În felul acesta, prin invocare, Duhul Sfânt sfințește untdelemnul care devine un vehicul purtător al energiilor vindecătoare și prin administrare activează darurile taumaturgice ale jertfei lui Hristos.

Citirea celor șapte pericope biblice din Apostol și Evanghelie înseamnă că actul vindecător nu este rezultatul unei intervenții medicale sau al unei vindecări miraculoase, ci o acțiune iubitoare a lui Dumnezeu, „Doctorul sufletelor și al trupurilor, Cel care poartă fără durere neputințele noastre, cu a Cărui rană toți ne-am vindecat”. Pericopele evanghelice ce sunt citite în cadrul slujbei ne relatează faptul că Maslul este o taină a iubirii tămăduitoare a lui Dumnezeu îndreptată spre suferințele omului, că El locuiește în inimile noastre curățite, că puterea de vindecare și îndreptare a răului din om au primit-o și Apostolii, iar prin succesiune apostolică aceasta s-a transmis până astăzi, că Hristos este Cel ce poartă neputințele și bolile noastre, că vindecarea primită prin această ungeri este spre sfințire și comuniune cu Dumnezeu, că pentru a beneficia de roadele Tainei avem nevoie de credință puternică asemenea femeii cananeence, că roadele acestei taine sunt destinate, fără deosebire, tuturor celor bolnavi sufletește sau trupește. Astfel, Evanghelia care în cultul creștin simbolizează prezența lui Hristos Logosul mărturiseste primitorilor care sunt condițiile și efectele primirii acestei taine. Citirile pericopelor evanghelice ne aduc „vestea cea bună” că Hristos este la fel de viu și de prezent în viața noastră, venind în întâmpinarea noastră atunci când ne poticnim în propriile neputințe.

Numărul șapte – matricea simbolică a Duhului Sfânt

Cele șapte rugăciuni pentru binecuvântarea untdelemnului, însoțite de tot atâtea ungeri ale bolnavilor de către preoți ocupă un loc esențial în cadrul slujbei. Ele ne arată iubirea și milostivirea pe care Dumnezeu le-a arătat-o întotdeauna oamenilor. Îi cer să-l țină în viață pe cel bolnav, să-l întărească trupește, să-i ierte păcatele, să-i ușureze suferințele, să-l sfințească și să-l înnoiască. Fiecare rugăciune, la rândul ei, insistă pe una sau mai multe dintre aceste cereri, dar toate leagă vindecarea sufletească de cea trupească, arătând-o ca fundamentală pe cea sufletească. Untdelemnul este simbolul milei dumnezeiești (Luca 10, 33), al bucuriei și al sfințeniei: „caută dintru înălțimea Ta cea sfântă, mântuiește-ne pe noi, păcătoșii și nevrednicii robii Tăi, cu darul Duhului Sfânt, în ceasul acesta și-l sălășluiește pe dânsul întru robul Tău (N)”.

Ungerea în semnul crucii ne aduce aminte de semnul izbăvirii din moarte a evreilor în captivitatea egipteană, de puterea toiagului ce a despărțit apele, de șarpele de aramă ce ne poate scoate din robia patimilor, e imaginea mântuirii și a patimilor hristice, e semnul chenozei pe Golgota, dar și al măreției eshatologice pe norii cerului. Este, de asemenea, semnul legământului dintre Dumnezeu și oameni și, totodată, este semnul providenței lui Dumnezeu manifestată asupra oamenilor credincioși: „*Facă-se, Doamne, untdelemnul acesta, untdelemn de bucurie, untdelemn de sfințenie, îmbrăcăminte împărătească, pavază puternică, izbăvitoare de toată lucrarea diavolească, pecete nestrucată, bucurie inimii, veselie veșnică*”.

**Însuși Hristos Cel răstignit și înviat se sălășluiește
prin semnul Crucii în bolnav, dându-i puterea abținerii
de la păcat, sporindu-i răbdarea în suferință
și fortificându-i sufletul care va stăvili patimile de orice fel.**

Însemnarea cu ulei sfințit în semnul crucii primă celui bolnav puterea tămăduitoare izvorâtă din rana lui Hristos crucificat. De remarcat este faptul că ungera se administrează la frunte, ochi, nări, gură, piept, mâini și picioare, adică în șapte zone esențiale, ceea ce demonstrează că și trupul omului stă tot sub semnul acestui număr, dovedind afinități, disponibilități, în relație de comuniune cu Duhul Sfânt. Sensul însemnării este subliniat de troparul: „Doamne, armă asupra diavolului crucea Ta ne-ai dat-o nouă...”. Însuși Hristos Cel răstignit și înviat se sălășluiește prin semnul Crucii în bolnav, dându-i puterea abținerii de la păcat, sporindu-i răbdarea în suferință și fortificându-i sufletul care va stăvili patimile de orice fel.

Deschiderea Evangheliei și așezarea ei pe capul bolnavului sunt urmate de citirea rugăciunii de pocăință prin care se cere de la Dumnezeu iertarea păcatelor bolnavului. Deschiderea Evangheliei nu se face din considerente magice sau pentru aflarea viitorului curs al vieții bolnavului, ci pentru a aminti celui suferind că mintea lui trebuie să cugete cele ale Evangheliei, ca întru lumina dreptelor învățături toate celelalte mădulare să acționeze în conformitate cu acestea: „Gura lui o umple de lauda Ta. Buzele lui le deschide spre vestirea numelui Tău. Măinile lui le întinde spre lucrarea poruncilor Tale. Picioarele lui îndreptează-le spre vestirea Evangheliei Tale. Toate mădulele și gândirea lui, întărește-le cu harul Tău”. Bolnavul nu doar se atinge de Evanghelie asemenea momentului în care ea este așezată în mijlocul Bisericii în mod festiv, pentru sărutare; ea este cuvântul viu și lucrarea al lui Dumnezeu, este mâna lui Hristos ce binecuvintează și vindecă, miluiește și tămăduiește; aceeași mână ce s-a atins de soacra lui Petru și au lăsat-o frigidurile (Matei 8, 14-15), s-a atins de bolnavi și i-a făcut sănătoși (Luca 4, 40), de ochii orbului din naștere (Ioan 9, 2-7) pentru că Hristos este pretutindeni și neschimbat, iar formele manifestării puterii Sale vindecătoare sunt prezente în cuvinte, cu atât mai mult, prin Duhul Sfânt, în Tainele Bisericii.

Săvârșirea acestei taine de șapte preoți manifestă învățătura Bisericii despre puterea rugăciunii în comun. Desigur că numărul slujitorilor nu face decât să ne trimită cu mintea la prezenta Duhului Sfânt Care este adevăratul Vindecător și ne aduce aminte de începuturile organizării Bisericii primare, când au fost aleși pentru activitatea filantropică a ei șapte diaconi, iar criteriul alegerii era ca ei să fie „*bărbați plini de Duhul Sfânt*”. De asemenea, ne aduce aminte de cei șapte arhangheli în „măinile” cărora stă destinul Universului creat: Rafail, Gudiil, Salatii, Uriil, Mihail, Gavriil, Varahiil, dar și de sfeșnicul cu șapte brate, Menorah, ca simbol al luminii spirituale, al germenului vieții și al mântuirii. Numărul celor șapte preoți subliniază faptul că în Biserică întotdeauna comuniunea dă putere celui bolnav prin puterea credinței și solidaritatea

creștină autentică: „*Dacă un mădular suferă, toate mădulele suferă împreună*” (I Corinteni 12, 26). Preoții se roagă nu numai pentru vindecarea, ci și pentru reintegrarea celui bolnav în trupul Bisericii: „*Dăruiește-l pe dânsul sănătos și întreg Bisericii Tale ca să fie bineplăcut Ție și să facă în toate voia Ta*”.

Cifra șapte și universul creat

Trebuie menționat faptul că Taina Sfântului Maslu stă sub semnul numărului șapte, număr cu o complexă bază simbolică de factură creștină: șapte preoți, rostirea de șapte ori a rugăciunii de sfințire a untdelemnului, șapte pericope apostolice, șapte pericope evanghelice, șapte rugăciuni, șapte ungeri în șapte zone ale corpului, șapte lumânări, șapte bețișoare pentru unger. Această realitate nu poate fi considerată pasageră, întâmplătoare, sau un rezultat al coincidențelor, ci este rezultatul limpede al practicii bimilenare creștine. Chiar dacă textul de la Iacov 5, 15 nu sugerează numărul slujitorilor, ci exprimă efectele tainei, credem că numărul slujitorilor reiese din plenitudinea și încărcătura sacră a numărului șapte ce animă componentele slujbei. Din complexitatea semantică a acestui număr vom încerca să surprindem câteva nuanțe specifice doar tradițiilor mozaică și creștină, tocmai pentru a rămâne în același registru tematic.

Cifra șapte simbolizează totalitatea spațiului și a timpului, a lumii văzute. Este simbol al plinătății timpului ce curge spre veșnicie; este numărul încheierii și reînnoirii ciclice. Creând lumea în șase zile, Creatorul vede că toate *au fost bune foarte*, iar în ziua a șaptea, după ce împlineste actul creațional, Se odihnește, adică poartă de grijă de tot ce a făcut prin cuvânt. Omul, ca ființă creată „după chipul și spre asemănarea cu Dumnezeu” a rămas în dimensiunea lui șapte, așteptând pe Hristos Care, prin întrupare la *plinirea vremii*, a deschis perspectiva zilei a opta, a transfigurării sale. De aceea și Maslul este o taină ce rămâne sub incidența lui șapte, a creatului, pentru că ea recompune, cicatrizează ființa umană și, restaurând-o, o deschide spre veșnicia lui opt, deoarece, din punctul de vedere al antropologiei patristice, natura umană se definește în mod fundamental prin relația ei cu Hristos înviat. Dar pentru a trece în timpul zilei a opta, trebuie să murim acestei lumi biologice bormate în hotarele lui șapte. În fapt, viața omului nu este decât un amestec de moarte și înviere. În creșterea sa trupească, omul trece printr-un fel de moarte pentru a accede în starea superioară a existenței sale, starea paradisiacă, străină pozițiilor noastre naturale. Mai precis, trecerea de la statutul de prunc la cel de copil, de la copil la adult, de la adult la bătrân înseamnă a muri câte puțin pentru fiecare etapă anterioară a vieții de

Taina Sfântului Maslu se poate oficia ori de câte ori este nevoie, însă nu trebuie să se substituie celorlalte taine sau slujbe ale Ortodoxiei.

câte ori suim câte o treaptă. Nu ne mai întoarcem niciodată la acea stare. Suntem morți pentru etapele respective, dar ni le asumăm prin atributele sufletului nostru. Însă, pentru viața spirituală, două „morți” sunt importante. Altfel spus, viața spirituală a omului se derulează între două „morți”. Una înainte de botez și una la sfârșitul etapelor vieții biologice. Aceste două „morți” sunt precedate de câte o ungere.

Insistând puțin, Botezul, ca taină care nu se repetă, este considerat a fi poarta de intrare în Biserica lui Hristos. Afundarea în apele bap-tismale înseamnă „moartea” omului celui vechi, iar ieșirea din apă înseamnă „renașterea” omului nou prin apă și duh, care apoi se îmbracă cu haină luminată, având acces la izvoarele dătătoare de har și binecuvântare pe care le oferă Biserica în perspectiva progresului spiritual în Iisus Hristos. Din punct de vedere liturgic, înainte de afundarea în apă, preotul face o ungere, nu ca taină, în numele Preasfintei Treimi, *cu untdelemnul bucuriei, spre tămăduirea sufletului și a trupului, spre ascultarea credinței, ca să facă lucrurile lui Dumnezeu și să meargă pe căile indicate de Hristos*. După această ungere „înainte de moarte”, noul mădular al Trupului Tainic al lui Hristos va fi afundat în apă în semn de îngropare a omului vechi. La ieșirea din apă, *omul cel nou* se pecetluiește cu Duhul Sfânt, având apoi acces la izvoarele inepuizabile din care-și adapă și hrănește trupul și sufletul, traversând celelalte etape biologice și spirituale până ce se apropie de punctul terminus al vieții, când, prin moarte, trece în viața cea nouă, adică în timpul zilei a opta care este prezentul continuu al lui Dumnezeu. Atunci când cineva moare, în spiritualitatea franceză, se spune că *il est né au ciel*, adică s-a născut în ceruri, unde nu se mai vorbește de moarte. În Biserica Ortodoxă, slujba înmormântării nu este taină, ci ierurgie. În practica mai veche a Bisericii Ortodoxe, când cineva era bolnav de moarte sau era ajuns la vârsta senectuții, era obiceiul ca familia să cheme mai mulți preoți pentru a oficia taina Sfântului Maslu. Bolnavul sau bătrânul era spovedit și împărțit, apoi se oficia Taina Sfântului Maslu. Practica se mai păstrează și la noi în unele zone. În Bisericile surori însă, practica este frecventă, Maslul de obște rămânând a fi săvârșit doar în miercurea Sfintelor Patimi, ca amintire a ungerii din Bethania, atunci când *„Maria Magdalena, luând o litră cu mir de nard curat, de mult preț, a uns cu mir picioarele lui Iisus și le-a șters cu părul capului ei... Iar Iisus a zis : Las-o că pentru ziua îngropării Mele l-a păstrat”* (Ioan 12, 3 și 7). Deducem că Iisus a primit ungerea în Betania înainte de îngroparea Sa, adică înainte de moartea Sa fizică. Este un argument indubitabil că trebuie și noi să facem asemenea, adică adevăratul creștin să primească înainte de marea trecere și această taină.

Taina Sf. Maslu și simbolistica lui șapte

În ultimii 30-40 de ani, Taina Sfântului Maslu se săvârșește cu regularitate aproape în toate bisericile de parohie, fără să mai fie încadrată neapărat într-un context liturgic. Cred că este o exagerare. Taina Sfântului Maslu se poate oficia ori de câte ori este nevoie, însă nu trebuie să se substituie celorlalte taine sau slujbe ale Ortodoxiei. Având în vedere că s-au înmulțit bolile și păcatele, se justifică oficierea mai frecventă a Tainei ungerii cu untdelemn sfințit, însă corect ar fi ca aceasta să se officieze la locul unde i se cuvine în cadrul zilei liturgice, și anume: preotul să officieze cele șapte Laude, fiecare la timpul lor, încheind cu Sfânta Liturghie, ca încununare a Laudelor bisericesti. Cei doritori de primirea Tainei Sfântului Maslu trebuie mai întâi să se spovedească la duhovnic, să participe, de este posibil, la cele șapte Laude și apoi să se împărțasească în Sfânta Liturghie, după care pot participa la slujba frumoasă a Sfântului Maslu. Efectele tainei se vor vedea mult mai bine.

Slujba acestei Taine este axată pe numărul șapte care are o simbolistică foarte profundă. Șapte reprezintă dinamismul Universului prin asocierea pătratului, a numărului patru ca simbol al pământului cu cele patru puncte cardinale și a triunghiului, a numărului trei ce simbolizează pe Dumnezeu Treime. Este numărul celor șapte planete ale sistemului solar, precum și al arhanghelilor mesageri ai planului divin în raport cu lumea. Șapte este modulatorul vibrațiilor de-

semnând cele șapte culori ale curcubeului și cele șapte note muzicale.

În Vechiul Testament, cifra șapte este folosită de șaptezeci și șapte de ori. După Talmud, pentru evrei șapte era numărul totalității umane, masculină și feminină, la aceasta ajungându-se prin însumarea cifrelor trei și patru. Astfel, Adam, în ceasurile primei sale zile primește sufletul la ceasul al patrulea, iar pe Eva la ceasul al șaptelea; șapte este numărul duhurilor ce odihnesc peste rădăcina lui Iesei; este numărul total al anilor în timpul cărora Solomon zidește templul din Ierusalim (3 Regi, 6, 38); este numărul brațelor sfesnicului de aur numit Menorah, care simbolizează lumina spirituală și mântuirea. Lui i s-au dat tot atâtea brațe câte planete sunt, fiind o imitație terestră a sferei cerești arhetipale. Interesant este că una dintre condițiile liturgice ale tainei Maslului este aprinderea a șapte lumânări care prin comparație cu simbolistica sfesnicului ar trimite la curățirea prin pocăință predicată de Sfântul Ioan sau la Hristos – Lumina lumii, Care luminează celor dintru întunericul necunoștinței. Tot șapte era și cifra consacrată odihnei, ca timp al recunoștinței închinată lui Dumnezeu și al regăsirii de sine în atmosfera duhovnicească a zilei Domnului. Astfel, în ziua a șaptea a săptămânii, ca și în al șaptelea an, evreii nu munciau, iar la fiecare șapte ani robii erau eliberați și datornicii iertați. Cifra șapte era, de asemenea, semnul puterii lui Dumnezeu ca împlinire a vointei Lui pe pământ. Astfel, la asediul Ierihonului, șapte preoți cu șapte trâmbițe trebuiau să dea în a șaptea zi de șapte ori ocol

Înmulțirea celor cinci pâini și doi pești ne duce cu gândul la Hristos Cel în două firi, Care Se revelează în cinci taine obligatorii.

→ cetății (Iosua 4, 13-16). Elisei înviază pe un tânăr, culcându-se peste el de șapte ori, arătându-se că aceasta s-a făcut spre slava lui Dumnezeu (4 Regi, 4, 34-35). Iosif, în Țara Egiptului, tâlcuiește două vise, cu cele șapte vaci și cele șapte spice, arătându-se prin aceasta faptul că Dumnezeu este Cel ce dăruiește binecuvântând și tot El este cel ce pustiește păgubind. De șapte ori s-a cufundat în apa Iordanului Neeman Sirianul și s-a curățit de lepră, subliniindu-se în felul acesta valențele taumaturgice ale cifrei, ca prefigurare a ungerii Maslului. Tot de șapte ori se roagă pe Carmel Ilie Tesviteanul pentru ca Dumnezeu să trimită ploaie pe pământ, arătând că stăruința înțeleaptă în rugăciune pogoară mila lui Dumnezeu. Tot referitor la profetul Ilie ne aducem aminte de episodul din Sarepta Sidonului, când cere văduvei să-i facă o pită din ultimele rămășițe de făină și ulei, iar în urma intervenției sale aceste puține alimente l-au hrănit și i-au fortificat mădularile în așa măsură, încât Ilie fără să mai mănânce și fără să mai bea a mers 40 de zile până la Horeb, unde a vorbit cu Dumnezeu. Aceste două elemente, făina și uleiul văduvei, ne amintesc de materia Maslului, fiind o prefigurare a acesteia. Uleiul și făina au fost pentru Ilie materiile care i-au ferit existența de moarte și i-au împărțit darul vieții în comuniunea cu Dumnezeu.

Numărul plinătății

În Noul Testament, șapte este semnul plinirii vremii, al momentului când Hristos vine în timpul nostru pentru a ne deschide timpului Său care stă sub semnul veșniciei simbolizat de ziua a opta. Această „plinire a legii” este pusă în legătură cu profetația lui Daniel care fixează timpul venirii lui Mesia astfel : „Să știi și să înțelegi că de la ieșirea poruncii pentru zidirea din nou a Ierusalimului până la Cel Uns, Cel vestit, sunt șapte săptămâni și 62 de săptămâni” (Daniel, 9, 25-26). Deci în total se ajunge la cifra 69. Întrucât Daniel proorocul folosește adesea expresia „săptămâni de ani” se poate face un calcul înmulțind 69 cu 7 și se ajunge la cifra 483 de ani. După profetul Ezra (4, 24), porunca aceasta s-a dat în al doilea an al domniei peste Babilon a regelui Darius (484 - 454 î. Hr). Deci, în calculul stabilirii timpului venirii Celui Preaînalt, cifra șapte are un rol determinant.

Șapte este, de asemenea, semnul iertării și reconcilierii între oameni, de aceea la întrebarea lui Petru: „Oare de câte ori vom ierta păcatele celor ce ne greșesc?“, aluzie la practica iertării de șapte ori a celui celui ce greșea, Hristos răspunde că trebuie să iertăm de 70 de ori câte 7. Este o altă modalitate de a spune că omul trebuie să imite în viața și relația sa cu semenii pe Dumnezeu, Care și iartă pe cel ce se întoarce cu pocăință, și îl și iubește necondiționat.

Rugăciunea *Tatal nostru* conține șapte cereri care se pot constitui într-un îndreptar al cererilor adresate lui Dumnezeu, toate acestea deschizând perspectiva zilei a opta, ca împlinire a răspunsului la viața noastră, ea însăși o întrebare. De asemenea, este numărul euharistic ce ne aduce aminte de Hristos, „Pâinea ce s-a coborât din cer”, pentru a hrăni mulțimile cu hrana trupească și sufletească, este numărul împlinirii pământești și al deschiderii către hrana spirituală euharistică, *ih̄tis* fiind simbolul lui Hristos. Înmulțirea celor cinci pâini și doi pești ne duce cu gândul la Hristos Cel în două firi, Care Se revelează în cinci taine obligatorii. Tot ca simbol euharistic, cifra șapte apare în tabloul nunții din Cana Galileii, unde Hristos, rugat de maica Sa, preface apa în vin, în cele șase vedre puse pentru spălarea iudeilor, al șaptelea vas fiind Însuși templul

trupului Său din rana căruia va curge vinul euharistic al iertării păcatelor neamului omenesc.

Izgonirea celor șapte diavoli din trupul Mariei Magdalena ne duce cu mintea la lista lui Ioan Cassian, cu cele șapte păcate capitale care distrug, îmbolnăvesc din interior ființa umană: lăcomia, preacurvia, iubirea de arginți, tristetea, mânia, acedia și slava deșartă. De asemenea, nu putem trece cu vederea faptul că acestea se constituie într-un tot unitar interdependent cu putere distructivă asupra ființei umane, cu scopul de a o opri din urcușul ei spre Dumnezeu, iar la polul opus se află un alt grup de șapte, însă de data aceasta de daruri ale Duhului Sfânt care împodobesc ființa umană deschizând-o spre comuniunea cu Dumnezeu. Astfel, aceste două grupuri de câte șapte, prin conlucrare cu sufletul

Slujba Maslului are un caracter penitențial prin excelență, scopul ei fiind nu doar de vindecare a trupului, ci mai ales a bolilor sufletești.

→ omului îl pot determina să urce sau să coboare, să se îndumnezeiască sau să se demonizeze.

Șapte este și numărul intervențiilor de pe cruce ale Mântuitorului: „Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, pentru ce M-ai părăsit?“, „Astăzi vei fi cu mine în rai“, „Nu le socoti lor păcatul acesta“, „Femeie, iată fiul tău, Fiule, iată mama ta“, „Mi-e sete!“, „Părinte, în mâinile Tale încredințez duhul Meu“, „Săvârșitu-s-a“. Numărul acestora poate fi pus în legătură cu unele practici ascetice monahale, voturi ale tăcerii, ce impun rostirea unui număr limitat de până la șapte cuvinte pe zi.

Numărul șapte în perspectiva zilei a 8-a

În Apocalipsă, cifra șapte apare de patruzeci de ori. Ea este cifra Satanei ce caută să imite pe Dumnezeu, însă nereușind decât să desfigureze, să urâtească și să dezbină armonia creației; e numărul capetelor Fiarei apocaliptice (Apocalipsă 13,1); este numărul unei totalități în mișcare sau al unui dinamism total, ca atare, constituindu-se a fi cheia de înțelegere a Apocalipsei (șapte biserici, șapte stele, șapte duhuri ale lui Dumnezeu, șapte peceti, șapte sfesnice, șapte trâmbițe, șapte capete, șapte pedepse, șapte potire, șapte împărați).

În cultul Bisericii, șapte este numărul Sfintelor Taine, dar și al Laudelor bisericești care sunt răstimpuri din zi în care sufletul omului are nevoie de rugăciune. E împărțirea timpului dintr-o zi în tot atâtea părți, în încercarea de a-l sfinti și răscumpăra prin invocarea numărului Duhului Sfânt. Liturghia ne ajută să gustăm crâmpoșele din Liturghia cosmică a zilei a opta, de aceea ea unește cerul cu pământul și ne unește pe noi cu Dumnezeu, fiind în același timp încununarea celor șapte Laude. Șapte săptămâni este perioada Postului Mare, pe care o petrecem în așteptare și nevointă duhovnicească până ne vom întâlni cu Hristos Cel înviat, Care deschide timpul și destinul omului spre ziua a opta. Șapte cruci străjuiesc biserica, arătând că Duhul Sfânt sălaşluiește în ea, într-o continuă cincizecime, până la Parusia ce va fi anunțată de crucea a opta, semnul Fiului Omului.

Șapte reprezintă totalitatea vieții morale, însumând cele trei virtuți teologice și cele patru virtuți cardinale: smerenia, cumpătarea, dreptatea și puterea. Șapte reprezintă, de asemenea, etapele creșterii biologice a omului: embrionară, pubertatea, adolescența, tinerețea, maturitatea, senectutea și moartea, a opta etapă deschizându-l spre o creștere epectatică a unei permanente împărțiri din iubirea intra-treimică a lui Dumnezeu.

Toată această paletă simbolică subliniază o dată în plus valențele complexe ale lui șapte, ca cifră ce are puterea de a încorpora forțele Universului în care ne mișcăm și suntem și de a

le deschide dinamic spre înveșnicire. Omul însuși stă sub semnul lui șapte prin cele șapte puncte esențiale ale corpului său, iar pecetuierea lor prin Taina Maslului nu numai că îl reabilitează psihosomatic pe om, redându-i sănătatea întregii ființe, ci îl deschide spre Dumnezeu printr-o continuă înnoire epectatică, tămăduitoare. Maslul corectează alterarea modului de existență umană în raportul ei cu Dumnezeu, redându-i capacitatea de a fi orientată în mod natural către El, prin toate facultățile sale.

Mai mult decât atât, slujba Maslului are un caracter penitențial prin excelență, scopul ei fiind nu doar de vindecare a trupului, ci mai ales a bolilor sufletești, lucru ce reiese din dubla semnificație a verbului *oșăsev*, întâlnit în textul pe care se fundamentează ființarea ei ca taină a Bisericii, la Iacov 5,15: „*Și rugăciunea credinței va mântui /vindeca pe cel bolnav și Domnul îl va ridica și de va fi făcut păcate se vor ierta lui*“. Acest dublu caracter al tainei are capacitatea de regenerare a ființei umane în integralitatea ei, făcând-o capabilă încă din lumea aceasta de a trăi *viata în Hristos* în perspectiva comuniunii veșnice cu El. Dacă vindecarea suferințelor fizice este apanajul medicinei umane și al tratamentului medical, atunci când armonia interioară psihosomatică este perturbată de lipsa de continuitate dintre energiile sufletești și trupești, trupul ne mai fiind mediul transparent de reflectare a prezenței interioare a lui Dumnezeu, în această situație nu-

mai prezența taumaturgică a ungerii Duhului mai poate reface această breșă. Chiar dacă suferințele fizice nu ne sunt vindecate de fiecare dată în totalitate, prin Taina Maslului, totuși, este restabilită pe de o parte legătura trup – suflet, iar pe de alta harul împărțit prin aceasta întărește legătura ființei umane cu Dumnezeu. Maslul este din acest punct de vedere un element ce anticipează Parusia, creștinul simțind încă din această viață o pregustare a restaurării ființei sale integrale în Hristos și a comuniunii de iubire într-o veșnicie cu El. În felul acesta, am putea spune că Maslul este o taină a speranței pentru ființa umană, care nu se mai percepe ca ființă sfășiată de incertitudini și trăiri existențialiste nihiliste, ci mai ales ca persoană și loc al prezenței și lucrării lui Dumnezeu. Ea subliniază mai ales valoarea trupului uman destinat să fie nu închisoare a sufletului și piatră de poticnire în calea mântuirii, ci capabil de a fi preaslăvit prin participarea după har, împreună cu sufletul, la trupul îndumnezit al lui Hristos.

Anul acesta Biserica ne îndeamnă să acordăm o atenție deosebită înțelegerii suferinței omului și mai ales căilor prin care aceasta poate deveni o cale a întâlnirii noastre cu Dumnezeu, o taină a transfigurării întregii naturi umane. Asumarea suferinței și bolilor de către fiecare dintre noi demonstrează o matură experiență duhovnicească fortificată în focul încercărilor, ce ne pregătește în perspectiva întâlnirii noastre cu Hristos Cel înviat.

Modificarea jurisdicției teritoriale a mitropoliilor din vestul țării

În zilele de 16-17 februarie 2012, în Sala Sinodală din Reședința patriarhală, a avut loc ședința de lucru a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, prezidată de Preafericitul Părinte Patriarh Daniel.

Sfântul Sinod a apreciat rezultatele colectei organizată în bisericile parohiale și mănăstirești din Patriarhia Română ca urmare a Pastorelei Sfântului Sinod cu tema „Familia Creștină azi” din prima duminică a postului Nașterii Domnului (20 noiembrie 2011). Astfel, au fost colectate peste 400.000 kg de produse agricole, aproape 300.000 kg de produse alimentare, 34.000 kg de rechizite și peste 92.000 kg îmbrăcăminte și donați peste 2.300.000 lei, 78.000 euro și 200.000 forinți. În urma acestei colecte au fost ajutate peste 65.000 familii sărace, peste 118.000 copii și aproape 84.000 de persoane singure.

Analiza lucrării social-filantropice a Bisericii

În cadrul aceleiași ședințe, Sfântul Sinod a evaluat rezultatele programului social „Masa Bucuri-ei” derulat de Patriarhia Română și societatea Selgros Cash&Carry S.R.L. în 13 eparhii din țară. În anul 2011, aproape 18.000 de persoane asistate (dublu față de anul 2010) din 210 instituții social-filantropice ale Patriarhiei Române au beneficiat de bunuri alimentare și produsele igienico-sanitare în valoare de peste 2.800.000 de lei oferite de Selgros Cash&Carry S.R.L.

Sfântul Sinod a analizat lucrarea social-filantropică a Bisericii desfășurată în anul 2011 și, în contextul crizei economice actuale, recomandă clerului și credincioșilor să intensifice lucrarea pastoral-socială pentru ajutorarea categoriilor sociale celor mai defavorizate (familii de vârstnici cu pensii mici, familii sărace cu mulți copii, dar cu venituri mici și persoane singure și sărace). O atenție sporită trebuie acordată îngrijirii bolnavilor care pot fi ajutați prin rugăciune, vizite pastorale și ajutor material pentru cumpărarea de medicamente sau intervenții chirurgicale de urgență.

În același timp, Sfântul Sinod consideră necesară identificarea urgentă de soluții practice pentru rezolvarea problemelor sociale cu care se confruntă majoritatea românilor, printr-o cooperare viabilă și eficientă între unitățile bisericești ale Patriarhiei Române și autoritățile administrației centrale și locale, organizațiile nonguvernamentale, precum și alte instituții abilitate, inclusiv în domeniul sprijinirii financiare a institu-

Liturghia de hram a Catedralei mitropolitane din Iași, prilej de întrunire a Sinodului mitropolitan

În ziua de 2 februarie, la Iași, a avut loc ședința Sinodului mitropolitan, în care s-au discutat probleme administrative și misionare cu care se confruntă eparhiile sufragane care alcătuiesc Mitropolia Moldovei și Bucovinei, respectiv: Arhiepiscopia Iașilor, Arhiepiscopia Sucevei și Rădăuților, Arhiepiscopia Romanului și Bacăului, Episcopia Hușilor.

An de an, pe 2 februarie, Catedrala mitropolitană din Iași își sărbătorește hramul istoric, de praznicul Întâmpinării Domnului. Anul acesta, Sfânta Liturghie a fost oficiată de Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, IPS Părinte Teofan, împreună cu IPS Pimen, Arhiepiscopul Sucevei și Rădăuților, PS Corneliu,

țiuilor, proiectelor și programelor social-filantropice și de asistență socială ale unităților bisericești.

Aprobarea modificării jurisdicției teritoriale a celor două Mitropolii din Transilvania

Sfântul Sinod a luat act de dorința liber exprimată a clerului și credincioșilor din Adunările eparhiale ale Arhiepiscopiei Alba-Iuliei, Episcopiei Oradiei și Episcopiei Devei și Hunedoarei privind revenirea în jurisdicția Mitropoliei Ardealului. Ca atare, a fost aprobată modificarea jurisdicției teritoriale a celor două Mitropolii din Transilvania și a Mitropoliei Banatului, după cum urmează:

Episcopul Hușilor, PS Calinic Botosăneanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Iașilor, PS Emilian Lovisteanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Râmnicului, și PS Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului. Cuvântul de învățătură de după citirea pericopei evanghelice din timpul Sfintei Liturghii arhierestii a fost rostit de către PS Părinte Ioachim Băcăuanul, care a vorbit despre semnificațiile praznicului Întâmpinării Domnului. Între altele, Preasfinția Sa a făcut referire la semnificația numărului 40, cu referire la numărul de zile care a trecut între nașterea lui Hristos și aducerea lui la Templu: „Cele 40 de zile reprezintă un timp de osteneală și asceză, la finalul căruia aflăm răspunsul unei rugăciuni înălțate către Dumnezeu”.

Sfânta Liturghie arhierescă s-a încheiat cu un cuvânt al IPS Părinte Mitropolit Teofan, care a mulțumit tuturor participanților la sărbătoarea hramului. De asemenea, Înaltpreasfinția Sa i-a îndemnat pe credincioși să vegheze „ca viața lor să fie o permanentă întâmpinare a Domnului”.

La slujba hramului au participat numeroși credincioși din localitate cât și din alte zone ale țării.

↳ Mitropolia Ardealului, având ca eparhii sufragane: Arhiepiscopia Sibiului, Arhiepiscopia Alba-Iuliei, Episcopia Ortodoxă Română a Oradiei, Episcopia Covasnei și Harghitei și Episcopia Devei și Hunedoarei;

↳ Mitropolia Clujului, Maramureșului și Sălajului, având ca eparhii sufragane: Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului, Episcopia Ortodoxă Română a Maramureșului și Sătmarului și Episcopia Sălajului;

↳ Mitropolia Banatului, având ca eparhii sufragane: Arhiepiscopia Timișoarei, Arhiepiscopia Aradului și Episcopia Caransebeșului. **(Buletin de Presă al Patriarhiei Române)**

„Duminica ceaiului cald“ în Eparhia Romanului și Bacăului

La inițiativa PS Episcop-vicar Ioachim Băcăuanul, mii de pahare de ceai cald au fost împărțite duminică, 5 februarie, după slujba Sfintei Liturghii, credincioșilor prezenți în bisericile din cuprinsul Eparhiei Romanului și Bacăului. Decizia a fost luată pentru a veni în sprijinul celor care, în ciuda vremii nefavorabile, au ales să fie la Biserică în această duminică. Fiind în plină perioadă de iarnă, fiecărui credincios i s-a oferit un pahar de ceai cald la ieșirea de la slujba specifică zilei de duminică. PS Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, a explicat hotărârea luată cu acest prilej: „La biserică avem posibilitatea de a ne întâlni cu cei mai mulți dintre credincioșii noștri, care se confruntă cu greutățile vieții, iar actualmente și cu frigul iernii. Pentru a veni în sprijinul lor, dincolo de a ne întâlni în cadrul liturgic, în care ne încălzim sufletele cu puterea rugăciunii, în Eparhia Romanului și Bacăului s-a dat această dispoziție ca, așa cum este și îndemnul Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, în semnul dragostei, al bunăvoinței, să-i întâmpinăm pe credincioși cu un pahar de apă în numele lui Hristos. Fiind în fapt de iarnă, acest pahar de apă s-a transformat într-un pahar de ceai cald, ce a fost oferit tuturor la ieșirea din biserică, după Sfânta Liturghie, intitulând generic această zi ca fiind „Duminica ceaiului cald“. Este un mic semn că Biserica nu poate fi niciodată insensibilă la nevoile spirituale și materiale ale fiilor săi, și cum în această perioadă bănuie criza materială, Biserica suferă alături de credincioși, căci Hristos așa ne-a învățat, să suferim cu cel ce suferă, să ne bucurăm cu cel ce se bucură“.

În această zi Preașfințitul Ioachim Băcăuanul a slujit în Biserică „Sfântul Grigore Teologul“ din Parohia Bolătău, Protopopiatul Moinești. Credincioșii din această parohie s-au bucurat de prezența ierarhului cu atât mai mult cu cât PS Episcop Ioachim Băcăuanul nu a mai slujit aici din septembrie 2004. În contextul „Duminicii ceaiului cald“, celor prezenți li s-au oferit un ceai cald și o masă caldă. Astfel, sub semnul milosteniei și purtării de grijă pentru aproapele, a fost pregătită la Bolătău o masă pentru 250 de persoane.

Eveniment religios la Catedrala „Înălțarea Domnului“ din Bacău

Demisolul Catedralei Înălțarea Domnului din Bacău a fost neîncăpător pentru numărul impresionant de credincioși care au ținut să participe la slujba Sfintei Liturghii, oficiate de PS Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, duminică 12 februarie. Cu toate

că vremea a fost una potrivnică, în duminica a doua a Triodului, creștinii băcăuani au dovedit încă o dată spiritualitatea pe care au învățat-o și și-au însușit-o de-a lungul anilor, fiind participanți activi la cea mai importantă slujbă religioasă din cadrul cultului ortodox. Cu această ocazie, Preașfinția Sa a ținut un cuvânt de învățătură având în centru pericopa Evangheliei din această zi, respectiv Pilda fiului risipitor. Preașfinția Sa a arătat cât de mare este puterea duhovnicească a pocăinței, ca putere vindecătoare de boala păcatului și de refacere a comuniunii omului cu Dumnezeu și cu semenii. Totodată, profund cunoscător al valorilor spiritualității ortodoxe românești, Preașfințitul Părinte Episcop Ioachim Băcăuanul a reliefat faptul că părintele din Evanghelie este și chipul duhovnicului sau al părintelui duhovnicesc, care devine vindecător de suflete prin faptul că păcatul este o boală a sufletului și duhovnicul este un doctor duhovnicesc care știe cum să vindece rănilile pe care le lasă în viața omului păcatul. De asemenea, în contextul evenimentelor dificile pe care le străbate societatea românească, din cauza dificultăților materiale și, mai nou, a vremii potrivnice, Preașfinția Sa a făcut un apel la comuniunea între semeni, la implicarea credincioșilor în ajutorarea celor aflați în suferință în aceste zile, sugerându-le tuturor să înalte rugăciuni către Bunul Dumnezeu ca această zăpadă să devină o binecuvântare pentru pământul până mai ieri însetat de apă, și nu un motiv de disperare pentru eventualele necazuri ce pot apărea. Totodată, în cuvântul său de învățătură Preașfinția Sa a amintit credincioșilor că „pentru

noi, anul 2012, este anul milei Domnului, adică o perioadă de timp oferită de Dumnezeu pentru mântuirea noastră, este un an care se adaugă liniștit și sigur la șirul anilor ce l-au precedat și va fi la rândul său urmat de alți ani pe care Dumnezeu, în marea Lui milostivire, îi va oferi timpulul curgător“.

Începutul Postului Mare - rugăciuni și milostenie la Hârja

PS Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, a săvârșit sâmbătă, 25 februarie 2012, Sf. Liturghie în Biserica parohială din Hârja, după care a oficiat slujba Parastasului pentru cei adormiți, ctitori, binefăcători, eroi căzuți pe Valea Oituzului în cele două Războaie Mondiale, amintind în mod special bătrânii adormiți întru Domnul care au fost îngrijiți în Centrul Rezidențial de la Hârja. În aceeași zi, bătrânii au fost vizitați de Preașfinția Sa care, ca la fiecare vizită, le-a oferit daruri. Preașfințitul Ioachim Băcăuanul a mers la fiecare bătrân în parte, binecuvântându-i și rostind rugăciuni de vindecare pentru aceștia. Apoi, Preașfințitul Părinte episcop a vizitat expoziția de icoane pe sticlă și de mărtisoare, realizate de bătrânii centrului, coordonați de asistentul social. Spre finalul vizitei la Hârja, Preașfințitul Părinte Ioachim a vizitat șantierul din complexul social-medical, acolo unde a fost finalizat paraclisul Așezământului și noul Centru rezidențial împreună cu o clinică medicală, construcție ce a

Marti, 28 februarie, Preasfințitul Ioachim Băcăuanul a fost prezent la Centrul 115 Comunicații RMNC Bacău, cu ocazia împlinirii a 30 de ani de la înființarea acestei unități militare.

ȘTIRI

Prezență arhierescă în rândul armatei băcăuane

Marti, 28 februarie, Preasfințitul Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, a fost prezent la Centrul 115 Comunicații RMNC Bacău, cu ocazia împlinirii a 30 de ani de la înființarea acestei unități militare. În contextul sărbătorii celor trei decenii de activitate în zona Bacăului, în prezența contraamiralului Nicolae Vâlsan, a prefectului de Bacău, și a numeroase cadre militare, Preasfințitul Ioachim, înconjurat de un sobor de preoți, a oficiat o slujbă de binecuvântare a unității militare și a celor care activează aici. La final, Preasfinția Sa, pentru frumoasa colaborare între Biserica și Armată, a conferit col. Dumitru Donica, comandatul unității, „Distincția de Onoare” care, la acest moment aniversar, s-a alăturat Emblemei de Onoare a Statului

Major General oferită Centrului 115 Comunicații de către contraamiralul Nicolae Vâlsan. În cuvântul rostit cu această ocazie, PS Părinte Episcop Ioachim Băcăuanul și-a exprimat bucuria și onoarea de a fi prezent la acest moment aniversar din viața armatei române, apreciind zelul și dragostea față de valorile spirituale românești, pe care militarii băcăuani le-au demonstrat de-a lungul timpului, inclusiv prin implicarea în construirea bisericii „Sfântul Gheorghe și Eroii Neamului” din incinta Centrului 115 Comunicații. De altfel, din cuvântările rostite de cei prezenți, cadre militare în rezervă sau în funcțiune, nu au lipsit mențiunile despre această biserică, a cărei construcție a început în luna mai 1999, sfântirea fiind făcută de PS Părinte Episcop Ioachim Băcăuanul în luna septembrie 2007, aceasta fiind ridicată în incinta unității cu sprijinul militarilor de toate armele din garnizoană și asigurând asistență religioasă personalului militar activ, în rezervă și în retragere, din Garnizoana Bacău.

➔ ajuns la faza montării acoperișului și care va deservi un număr de încă 80 de persoane vârstnice. În ceea ce privește clinica medicală de la Hârja, la parterul acesteia vor funcționa cabinete medicale cu aparatură de specialitate, un cabinet stomatologic, laborator de analize medicale și secție de primire urgente, toate acestea cu binecuvântarea și implicarea directă a Preasfințitului Ioachim Băcăuanul.

Slujba Canonului Sf. Andrei Criteanul, îndrumar în Postul Mare

Preasfințitul Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, a oficiat luni, 27 februarie, în Catedrala Arhiepiscopis-

copală „Sf. Cuv. Parascheva” din Roman, slujba Canonului Sfântului Andrei Criteanul. Slujba a început la orele 16:00, în Catedrală fiind prezenți sute de credincioși. Canonul cel Mare se cântă în Biserică, la începutul Postului Mare, tocmai pentru a arăta că toți oamenii au nevoie de pocăință, a precizat Preasfințitul Părinte Ioachim Băcăuanul. Citit în primele patru zile din întâia săptămână a Postului Mare și integral în Joia din săptămâna a cincea, Canonul cel Mare, datorită gândurilor înălțătoare pe care le transmite, a temelor necesare în viața fiecăruia (smerenia, pocăința, străpungerea inimii), precum și a profunzimii sale, devine un îndreptar și un îndrumar pentru viața noastră. Conținutul Canonului Mare este u-

nul duhovnicesc, un profund dialog al omului păcătos cu propria conștiință, care-i atrage atenția asupra celor săvârșite. Se poate observa alternanța a două planuri: sufletul păcătos care-și plânge păcatele pentru că nu a urmat calea dreptilor, ci a urmat largul drum al rătăcirii și care din străfundurile inimii strigă: „Iartă-mă! Păcătuit-am la cer și înaintea Ta!”, și cel al ființelor umane ajunse la starea de îndumnezeire, prin pocăință.

Marti, 28 februarie, Preasfințitul Ioachim Băcăuanul a oficiat slujba Canonului Sfântului Andrei Criteanul la Catedrala „Înălțarea Domnului” din Bacău, miercuri, 29 februarie, la biserica „Sf. Dumitru” din Bacău, iar joi, 1 martie, la biserica „Precista Mare” din Roman.

Pagini realizate de pr. Ctin GHERASIM

La Biserica „Precista Mare“ din Roman au debutat luni, 6 februarie, meditațiile la obiectele ce vor constitui probe la examenul de bacalaureat.

Parohiile din județul Bacău, în sprijinul sinistraților

Aproape două tone de alimente au ajuns marți, 14 februarie, în localitatea Odobesti, din județul Vrancea. Alimentele au fost aduse de la Onești, urmând a fi împărțite credincioșilor din parohiile afectate de ninsorile abundente căzute în luna februarie. Inițiativa de a organiza această colecție au avut-o preoții din municipiul Onești care, la chemarea Preasfințitului Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, au reușit să-i mobilizeze pe credincioșii din zonă pentru a fi alături de creștinii din Vrancea.

Îndemnul PS Părinte Ioachim s-a adresat preoților și credincioșilor din toate parohiile Eparhiei Romanului și Bacăului. Luând act de acesta, pr. Constantin Alupei, protoiereu al Protopopiatului Onești a declarat: „Cu totii am fost impresionați de necazurile abătute asupra fraților noștri din zona Odobesti, protopopiat învecinat cu noi. Cu binecuvântarea Preasfințitului Ioachim Băcăuanul am reușit să-i mobilizăm pe credincioșii din Onești care, prin intermediul parohiilor din oraș, au strâns în jur de două tone de alimente constând în zahăr, făină, ulei, orez, ce vor fi distribuite zilele acestea parohiilor grav afectate de ninsoare“.

Cu binecuvântarea Preasfințitului Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, și credincioșii din parohiile din cadrul Protopopiatului Moinesti au demarat campanii de colectare pentru persoanele afectate de ninsori din județele Vrancea și Buzău. S-au colectat pachete cu alimente neperisabile, haine, pături și lemn pentru foc, primul camion cu lemne pornind luni, 20 februarie 2012, spre localitățile calamitate.

Pe lângă ajutorul în alimente și lemne pentru foc adunate în diverse parohii, peste 40 de credincioși, coordonați de preotul Vasile-Cristinel

Balcan de la parohia „Pogorârea Sfântului Duh“ - Apa Asău, au pornit luni spre comuna Slobozia Bradului, satul Olăreni, din județul Vrancea. „Aici am ajutat la îndepărtarea zăpezii din curțile localnicilor, intervenindu-se la aproximativ 32 de gospodării. Această comunitate este alcătuită din aproximativ 40 de familii, majoritatea fiind bătrâni, în vârstă de peste 70 de ani, și singuri. Am oferit acestor familii sprijinul nostru, dar și ajutoare constând în pături și alimente în valoare de 1800 de lei“, a spus părintele Vasile-Cristinel

Balcan. Acțiunea parohiei Apa Asău nu este una singulară, mai multe parohii din Protopopiatul Moinesti participând la campania de sprijinire a persoanelor afectate de ninsori și viscol.

Toate aceste acțiuni filantropice s-au desfășurat în colaborare cu Arhiepiscopia Buzăului și Vrancei care, prin părintele Constantin Călin, consilier în cadrul Sectorului social-misionar, a identificat familiile care au avut urgentă nevoie de sprijin, ajutoarele fiind distribuite cu prioritate celor aflați în situații critice.

Pregătire pentru bacalaureat, la „Școala Precistei“

La Biserica „Precista Mare“ din Roman au debutat luni, 6 februarie, meditațiile la obiectele ce vor constitui probe la examenul de bacalaureat. După cum a relatat pr. paroh Dan Antocea, pentru desfășurarea acestor meditații s-a cumpărat mobilier și o tablă de scris. Acțiunea se desfășoară în așezământul social al parohiei, „putem spune că tinerii se și roagă, spațiul arătând ca un paraclis. Liceenii au fost entuziasmați de inițiativa noastră. Sperăm ca aceste meditații să le fie de folos în pregătirea examenului de bacalaureat de anul acesta“, a declarat pr. paroh Dan Antocea. Cadrele didactice provin din rândul enoriașilor parohiei Precista Mare din Roman și sunt profesori la Colegiul Național „Roman Vodă“ și la Grupul Școlar „Vasile Sav“ din Roman. Progra-

mul de meditații cuprinde disciplinele ce vor constitui probe de evaluare în cadrul examenului de bacalaureat 2012: limba și literatura română, matematică, istorie, fizică și limba engleză.

Meditațiile de la Biserica „Precista Mare“ din Roman sunt derulate cu binecuvântarea Preasfințitului Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului. „Preasfinția Sa s-a arătat entuziasmat de demersul nostru, dând cel mai potrivit nume acestui proiect, și anume „Școala Precistei“, cu referire și la celelalte activități cu tinerii și copiii pe care le derulăm în parohie“, a afirmat pr. paroh Dan Antocea.

Inițiativa organizării unor astfel de cursuri a apărut ca rezultat al discuțiilor dintre părintele

paroh și enoriași: „În urma vizitelor pastorale la casele credincioșilor, dar și de la Taina Spovedaniei am aflat că tinerii care urmează să dea bacalaureatul sunt timorați de rezultatele examenelor mai puțin reușite de anul trecut. Părinții acestora s-au plâns de lipsa posibilităților financiare care să le permită pregătirea suplimentară a copiilor. Am considerat că putem să dăm o mână de ajutor pentru ca, la rândul lor, acești tineri să simtă că Biserica i-a sprijinit în realizarea lor profesională“, a mărturisit pr. paroh Dan Antocea. Pornind de la acest proiect, se intenționează atragerea unor oameni cu posibilități financiare, care să sprijine tinerii prin burse de studiu, pe perioada anilor de facultate. (pr. Ctin GHERASIM)

Parastas pentru doi ierarhi ai Romanului

La Biserica „Precista Mare“ din Roman a fost oficiată luni, 6 februarie 2012, Sfânta Liturghie de către PS Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului. Slujba a fost săvârșită cu prilejul Sinaxei preoților din Protopopiatul Roman.

În cadrul acestei slujbe, 60 de slujitori ai sfințelor altare din acest protopopiat au slujit și s-au împărțit din același potir. Cu acest prilej, Episcopul-vicar al Eparhiei Romanului și Bacăului a rostit rugăciuni de binecuvântare pentru toți preoții Protopopiatului Roman. Preasfinția Sa a subliniat în cuvântul de învățătură adresat preoților și credincioșilor faptul că Romanul va găzdui anul acesta mai multe evenimente care vor avea caracter cultural și spiritual. PS Ioachim Băcăuanul a amintit că preoții româșani vor comemora anul acesta 120 de ani de la trecerea la cele veșnice a episcopului Melchisedec Ștefănescu. De asemenea, Preasfinția Sa a adus la cunoș-

tină faptul că tot în acest an, pe 4 martie, în Duminica Ortodoxiei, la Roman va avea loc o procesiune cu icoane făcătoare de minuni.

Părintele Florin Țuscanu, protopop al Protopopiatului Roman, a mulțumit Preasfințitului Ioachim Băcăuanul pentru că a slujit împreună cu preoții Protoieriei Roman, „reînnoind bucuria comuniunii euharistice la început de an“. „Cum puteam începe oare mai frumos acest nou an decât cu o rugăciune. În cadrul celei mai importante slujbe a Bisericii noastre, ne-am împărțit din același potir cu ierarhul nostru. Euharistia aceasta este mulțumirea pe care o aducem împreună lui Dumnezeu pentru toate câte a revărsat asupra noastră în timpul ce a trecut. L-am rugat pe Dumnezeu să ne ocrotească în continuare, să ne dăruiască pace, liniște, întărire în credință și mântuire, atât nouă, cât și credincioșilor pe care îi păstorum“, a spus pr. protopop Florin Țuscanu.

Sinaxa preoților din Protopopiatul Roman s-a încheiat cu slujba Parastasului pentru doi dintre ierarhii Romanului: episcopul Teodosie Atanasiu, mutat la Domnul pe 7 februarie 1927, și arhiepiscopul Ilarion Băcăuanul, mutat la Domnul pe 9 februarie 1950. Evocarea vieții și activității celor doi ierarhi a fost făcută de pr. protopop Florin Țuscanu. „Acești doi ierarhi au avut, între alte ascultări, și pe aceea de egumeni ai Bisericii „Precista Mare“ din Roman, în vremea când aceasta avea statut de mănăstire. În acest an, pe 4 februarie, s-au împlinit 100 de ani de la alegerea episcopului Teodosie în scaunul Romanului și 90 de ani de la alegerea arhiepiscopului-vicar Ilarion Mircea. În Biserica „Precista Mare“ din Roman, arhiepiscopul Ilarion Băcăuanul l-a hirotonit diacon pe vrednicul de pomenire patriarh Teoctist Arăpașu (4 ianuarie 1937)“, a precizat pr. protopop Florin Țuscanu. (pr. Ctin GHERASIM)

Conferința preoților din Protoieria Bacău

Preoții din Protopopiatul Bacău s-au reunit, în data de 23 februarie 2012, în sala de ședințe a protoieriei, aflată în incinta Curtii Domnesti din municipiul Bacău. Întâlnirea a fost prezidată de Preasfințitul Ioachim Băcăuanul, care a amintit principalele evenimente religioase din Eparhia Romanului și Bacăului din acest an. Întâlnirea celor peste o sută de slujitori ai sfințelor altare cu Preasfințitul Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, a fost prima din acest an calendaristic, informează „Ziarul Lumina“.

Cu acest prilej, PS Episcop Ioachim Băcăuanul a adresat un cuvânt de învățătură, în care a vorbit despre semnificația religioasă a anului 2012. De asemenea, Preasfinția Sa a prezentat câteva proiecte propuse spre realizare în acest an, între care un loc important îl vor ocupa manifestările cultural-religioase ce vor fi organizate în luna mai, cu prilejul celei de-a XII-a editii a „Zilelor Episcop Melchisedec“.

În cadrul conferinței preoțești de la Bacău, preoții delegați în Casa de Ajutor Reciproc (CAR) a Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului au făcut câteva mențiuni cu privire la această instituție de întraajutorare și membrii acesteia. Fiind o conferință preotească, dintre subiectele dezbătute n-au lipsit nici cele administrative, în mod special cele referitoare la buna organizare a activității la nivel de parohie, Preasfințitul Ioachim Băcăuanul făcând și câteva propuneri în acest sens, susținute de toți preoții prezenți la întâlnire.

Joi, 16 februarie 2012, la Centrul de Zi „Sf. Ierarh Nicolae“ din Parohia Pâncești, a avut loc ședința lunară a preoților din Protoieria Sascut.

Sinaxa preoților din Protopopiatul Buhuși

La Biserica „Sfântul Nicolae“ din Buhuși a avut loc luni, 13 februarie 2012, Sinaxa preoților din Protopopiatul Buhuși. „Preasfințitul Părinte Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului a oficiat Sfânta Liturghie, alături de un sobor de preoți și diaconi, și a adresat un cuvânt de binecuvântare preoților din Protopopiatul Buhuși“, a precizat părintele Gheorghe Bârjovanu. În cadrul Sfintei Liturghii, toți preoții, alături de Preasfinția Sa, s-au împărțit cu Trupul și Sângele Mântuitorului Hristos din același potir, reînnoind bucuria și dragostea comuniunii la început de an. Importanță

pentru noi este „intensitatea cu care am trăit evenimentul de astăzi, mai ales pentru preoții slujitori din parohiile Protopopiatului Buhuși, care își fac datoria cu demnitate protească, potrivit chemării la care au fost chemați, nu de la oameni, ci de la Dumnezeu (...) Și dacă avem conștiința că viața noastră se petrece în Dumnezeu și prin Dumnezeu, atunci rosturile noastre, în viața aceasta, nu fac altceva decât să graviteze în jurul lui Dumnezeu“, a declarat Preasfințitul Părinte Ioachim Băcăuanul. „Astăzi, noi, preoții din Protopopiatul Buhuși, am dat un examen în fața propriilor noastre conștiințe

atunci când ne-am prezentat în fața Sfântului Potir. Am dat examen în fața credincioșilor prezenți, care sunt supervizorii noștri, fiind o mare responsabilitate să îi avem de față pe creștini și pe preoții care îi slujesc, și participând cu toții la Sfânta Liturghie ca și cum ar fi o slujbă de duminică obișnuită, cu toate gesturile, cu toate îngenuncherile, cu toate rugăciunile și cu toate cele ce sunt necesare, dar cel mai greu examen l-am dat în fața ierarhului locului“, a spus părintele Vasile Cozma, Protopop al Protopopiatului Buhuși. (pr. Ctin GHERASIM)

Sfântul Maslu - Taina vindecării

Joi, 16 februarie 2012, la Centrul de Zi „Sf. Ierarh Nicolae“ din Parohia Pâncești, a avut loc ședința lunară a preoților din Protoieria Sascut, informează site-ul protoieriei. În acest context s-au dezbătut aspecte privind administrația parohială, și mai ales problema respectării termenelor de plată a debitorilor către administrațiile financiare, pentru a evita ca parohiile să fie obligate la plata penalităților de întârziere sau să acumuleze datorii care să devină imposibil de achitat.

Pr. Constantin Abageru de la Parohia Parava a prezentat o prelegere cu titlul „Taina Sf. Maslu - suferință și tămăduire“, tema încadrându-se în tematica mai largă a anului acesta, care a fost dedicat de către Sf. Sinod Tainei Sf. Maslu și îngrijirii bolnavilor.

Suferința este justificată prin faptul că Însuși Fiul lui Dumnezeu, venit printre oameni, a îndurat patima și moartea pe cruce pentru mântuirea noastră. Sfântul Ioan Gură de Aur spunea: „precum meșterul aruncă aurul în topitorie și-l lasă a se cerne și a se curăța prin foc până ce vede că strălucește, tot așa Dumnezeu lasă sufletele omenești a fi cercetate de neazuri, până se curăță și se limpezesc. De aceea, o astfel de cercetare a lui Dumnezeu este o mare binefacere pentru suflet“. Dreptul Iov a suferit ca nimeni altul, Dumnezeu îngăduind această suferință pentru a i se evidenția virtutea, căci, după ce a trecut de toate încercările și Dumnezeu l-a readus la starea de dinainte, Iov a zis: „Dumnezeu meu, am auzit despre Tine și am crezut și Te-am preamărit, acum însă Te-am văzut“.

În toate încercările vieții trebuie să avem încredere în Dumnezeu și în ajutorul Său, căci Mântuitorul a spus: „veniți la Mine toți cei osteniți și împovărați și Eu vă voi da odihnă“, iar Sfântul Apostol Iacov spune: „de este cineva bolnav între voi să cheme preoții Bisericii și să se roage pentru el, ungându-l cu untdelemn în numele Domnului, și rugăciunea credinței va mântui pe cel bolnav și Domnul îl va ridica și, de va fi făcut păcate, se vor ierta lui“.

Sfântul Maslu este Taina prin excelență a vindecării, căci efectele harice ale sale sunt multe, însă cele mai vizibile sunt vindecarea parțială sau integrală a suferințelor trupești și sufletești și iertarea păcatelor.

Sute de băcăuani au sfidat gerul și vremea potrivnică pentru a participa duminică, 5 februarie, la slujba de înmormântare a părintelui Teofil Lefter, starețul mănăstirii Pângărați.

IN MEMORIAM

Sute de băcăuani la înmormântarea starețului Mănăstirii Pângărați

„Avea maturitatea duhovnicească a vechilor călugări, fiind format la mănăstirea Bistrița, în perioada în care acolo trăiau părinți precum Iustin Pârvu, Ioanichie Bălan, Hristostom Savu, Ciprian Zaharia“, a declarat PS Episcop Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului

Sute de băcăuani au sfidat gerul și vremea potrivnică pentru a participa duminică, 5 februarie, la slujba de înmormântare a părintelui Teofil Lefter, starețul mănăstirii Pângărați. Veniți cu greu din toate colturile județului, aceștia au arătat dorința stăruitoare de a se ruga pentru sufletul celui care a redat strălucirea duhovnicească a mănăstirii Pângărați, în cei 16 ani de stăreție. Mulți dintre ei îl cunoșteau pe părinte fie din Letea Veche, satul în care a văzut lumina zilei în anul 1959, fie din perioada în care făcea parte din obștea mănăstirii Bistrița, fie de când a devenit starețul mănăstirii Pângărați.

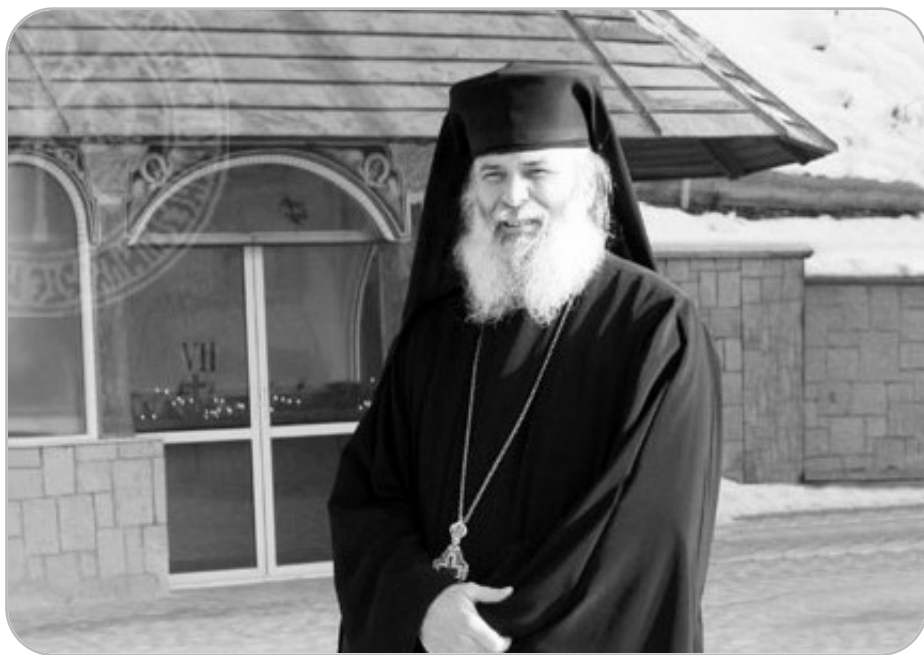
Duhovnicul de suflet al băcăuanilor

Toți aceștia mărturisesc faptul că vor păstra memoria unui duhovnic deosebit. „Părintele Teofil a fost duhovnicul meu de suflet încă din anul 1993. Îmi amintesc de părinte ca de un tată. A fost un om extraordinar, ne dădea sfaturi și de aceea, de fiecare dată când aveam un necaz sau o ispită veneam la părinte pentru a mă spovedi. Voi veni la Pângărați până voi muri pentru că simt că părintele este aici, lângă noi“, ne-a spus Zamfira Pătrîțanu din Bacău.

La școala marilor duhovnici

Puțini sunt cei care știu că decisivi în formarea sa ca un apreciat duhovnic rămân anii de început ai monahismului pe care părintele i-a petrecut la mănăstirea Bistrița, acolo unde și-a început urcușul duhovnicesc și unde mergeau în pelerinaj sute de băcăuani.

„Avea maturitatea duhovnicească a vechilor călugări. A fost multora duhovnic, în special dintre credincioșii băcăuani. De altfel, l-am numit restaurator de temple ale Duhului Sfânt, fiind un părinte duhovnic iscusit și iubit de creștini. Îmi amintesc că eram la mănăstirea Bistrița, în anul 1984, când a decis să aleagă viața monahală. S-a format sub aripa părintelui Iustin Pârvu, a părintelui Ioanichie Bălan, precum și a altor părinți precum Hristostom Savu sau Ciprian Zaharia, care viețuiau pe atunci la Bistrița. De asemenea, nu trebuie să uităm că băcăuanii veneau des la icoana Sfintei Ana pentru a se ruga. Astfel se explică, într-un fel, și atașamentul lor față de călugării de la Bistrița, care reușeau să răspundă la nevoile lor spirituale și să le amplifice evlavia față de valorile spirituale. Apoi, părintele Teofil a

Arhim. Teofil Lefter s-a născut pe 7 martie 1959 în localitatea Letea Veche din județul Bacău. În luna august a anului 1986 a intrat în monahism la Mănăstirea Bistrița din județul Neamț, iar trei ani mai târziu a ajuns la Mănăstirea Pângărați, după ce a fost hirotonit ierodiacon și apoi ieromonah. A condus obștea Mănăstirii Pângărați din anul 1996. În perioada 2002-2010 a coordonat lucrările de construcție a noii biserici din incinta Mănăstirii Pângărați, care a fost târnosită în luna septembrie 2010.

ajuns la mănăstirea Pângărați, din ascultare, fiind trimis de Preafericitul Părinte Patriarh Daniel“, ne-a declarat PS Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului.

Restaurarea duhovnicească a mănăstirii

Ierarhul de la Roman a avut o legătură spirituală aparte cu această mănăstire, a cărei istorie imediată îi este bine cunoscută. „Prin anul 1983 am fost desemnat de părintele stareț de la Bistrița să fiu reprezentantul mănăstirii în preluarea ansamblului arhitectural de la mănăstirea Pângărați, desființată de decretul de tristă amintire din 1959, și predată forțat stațiunii de Cercetări Biologice și Geografice Stejaru. Am preluat întregul complex prin care s-au perindat mai mulți stareți, până când a venit părintele Teofil, cel care i-a redat frumusețea și strălucirea“, a mai adăugat episcopul Ioachim. „Cred că faptul că părintele a fost originar din Letea Veche i-a determinat pe mulți băcăuani să-și îndrepte pașii către mănăstirea Pângărați pentru a sprijini refacerea acelei mănăstiri. Dumnezeu să-l ierte pe părin-

Părintele Teofil Lefter a condus obștea de la Pângărați timp de 16 ani

Mănăstirea Pângărați este una dintre vetrele de spiritualitate și cultură creștin-ortodoxă din județul Neamț. Biserica veche a acestei obști monahale a fost ridicată în timpul păstoririi sihastrului Amfilohie, iar în sec. al XVI-lea s-a dezvoltat aici o școală de iconari. După perioada grea din timpul regimului comunist, când, timp de câteva decenii, biserica și celelalte imobile ale mănăstirii au fost predate Stațiunii de Cercetări Biologice, Geografice - „Stejaru“, mănăstirea a fost reînființată în luna mai a anului 1991, prin hotărârea Sfântului Sinod. Din anul 1996, stareț a fost numit părintele Teofil Lefter, care a condus această veche mănăstire timp de 16 ani, până la 2 februarie 2012, când a trecut la cele veșnice. (sursa: www.doxologia.ro)

tele Teofil“, a mai spus PS Ioachim Băcăuanul. (pr. Ctin GHERASIM)

Părintele Petroniu Tănase, de un an în preajma sfinților

Împlinirea unui an de la nașterea în viața cea cerească și veșnică a Preacuviosului Părinte Petroniu Tănase - Starețul Schitului Românesc Prodromu, din Sfântul Munte Athos, Grecia - duhovnicul misionar, propovăduitorul apologet și mărturisitorul autentic - ne oferă prilejul de a ne aminti de viața, personalitatea și învățăturile marelui duhovnic român.

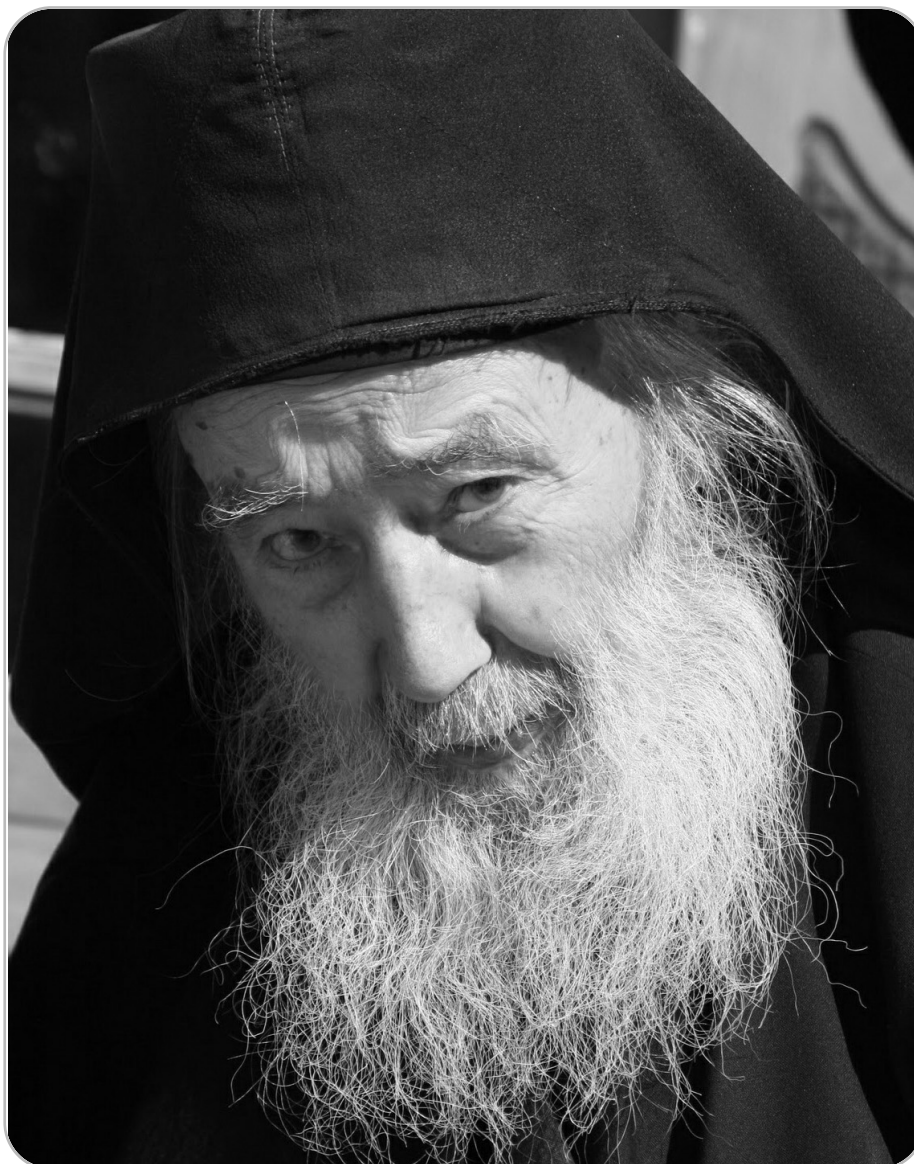
Părintele arhimandrit Petroniu Tănase s-a născut în anul 1916 în comuna Fărcașa, Județul Neamț, și a trecut la cele veșnice în ziua de 23 februarie 2011, în chilia sa athonită din incinta Schitului Românesc Prodromu, fiind prohodit, cu două zile mai târziu, de mulți părinți athoniți, greci și români, precum și de mulți credincioși români, plecați din țară, special pentru acest eveniment.

Părintele Petroniu Tănase a fost tuns în monahism și format în duhul călugăriei la Mănăstirea Neamț, unde a avut șansa de a fi coleg cu Sfântul Ioan Iacob Românul. A fost licențiat în teologie dar a urmat și studii de matematică și filosofie, iar din biografia sa reține atenția și faptul că a fost membru al grupării „Rugul Aprins” de la Mănăstirea Antim din București, organizație considerată a fi fost ultimul bastion de rezistență al intelectualității creștine românești interbelice și care a fost distrusă de către regimul comunist în anul 1958.

Duhovnic misionar

Trăsătura de caracter esențială a părintelui Petroniu Tănase a fost calitatea de a fi un iubitor și un împlinitor al ordinii, tăcerii și smereniei. Dorul de desăvârșire i-a îndrumat pașii spre Sfântul Munte Athos, unde s-a nevoit din anul 1976, făcând parte din a doua generație de monahi trimisă de către Patriarhia Română cu scopul de a revigora viața monahală din Schitul Românesc Prodromu. Apreciat și iubit atât în Grecia cât și în România, Părintele Petroniu Tănase a condus până la sfârșitul vieții sale pământestii schitul nostru românesc și athonit, cu dragoste și deosebită abnegație.

De la părintele Petroniu, orice păstor duhovnicesc primea un model viu al bunei rânduieli. Fiindcă în buna cuviință stau toate chipurile unei purtări frumoase, păstorul duhovnicesc trebuie să arate grijă pentru păzirea ei, fiind cu luare aminte

Pr. Petroniu Tănase (1916 - 2011)

să nu își neglijeze îndatoririle sfinte și apostolia și devenind, în felul acesta, un model creștin oricând și pretutindeni, când vorbește și când tace. El însuși se achită de responsabilitățile pe care le presupune grija pentru conștiința turmei sale.

Părintele Tănase era dovada frumoasă a înțelegerii că păstorul duhovnicesc care nu se neglijează își amintește cele ce se i cuvin, și, aflându-se într-o adunare, nicidecum nu se va lepăda de purtările cuviincioase. Chipul preotesc de neschimbat îl învață pe preot să fie cu multă luare aminte la relațiile din obștea lui și să fie el însuși cu multă prevedere în legăturile cu aceștia.

Astfel, un păstor duhovnicesc nu se arată în adunări fără vreo pricină impusă de slujirea lui, nici nu le caută pe acestea cu tot dinadinsul, nici nu se străduiește să se facă plăcut într-un fel neduhovnicesc. El trebuie să își facă relațiile cu multă chibzuință și după o îndelungă și atentă cercetare a petrecerii, a caracterului și a cugetului persoanelor cu care urmează să stabilească o legătură. Dacă o asemenea prietenie poate să îi aducă cinste și bun renume, atunci ea este binevenită. Dar dacă, dimpotrivă, cei cu care duhovnicul vrea să stabilească o legătură apropiată nu au o reputație prea bună, atunci prietenia cu aceștia poate fi vătămătoare și insultătoare.

**Dacă vrem să ne înfrânăm trupul de la cele
necurate și dacă vrem să ne rugăm,
nu există neputință de neînfrânt.**

IN MEMORIAM

→ Aceasta este, de altfel, și învățătura Sfântului Apostol Pavel când zice: „Nu vă înșelați, căci vorbirile rele strică obiceiurile bune“ (I Corinteni 15, 33). Asemenea relații îl vatămă foarte mult pe preot, fiindcă, în împreună-petrecerea cu persoanele prost văzute din punct de vedere moral, pe nesimțite, se depărtează cuvioșia lui. Despre un asemenea preot se poate spune, în chip foarte potrivit, cuvântul profetului Osea: „Și alții au mâncat puterea lui, iar el nu a știut“ (Osea 7, 9). Prin urmare, prietenia și filiația duhovnicească reprezintă un criteriu indispensabil în vederea realizării și desăvârșirii unei relații duhovnicești, bazată pe încredere, deschidere și dragoste reciprocă, ziditoare și mult folositoare.

Reper în vremuri tulburi

Părintele Petroniu Tănase a primit cu multă dragoste pe foarte mulți oameni, credincioși de toate vârstele, veniți să caute sfat, încurajându-i și ajutându-i pe mulți dintre studenții teologi, de pildă, să se pregătească pentru apărarea credinței ortodoxe în anii grei ai dictaturii comuniste. A fost în același timp un bun păstrător al Tradiției și un păstor receptiv la noile probleme apărute în societate. Era ordonat, ospitalier și erudit, un preot distins al cultului ortodox, fiind deopotrivă un om al culturii și al înțelepciunii, care a făcut cinste Bisericii noastre strămoșești și poporului român.

Darul deosebit al Părintelui Petroniu de a vorbi și mai ales de a aprofunda cuvintele Scripturii și în special ale Noului Testament, precum și ale dogmelor, ale Sfinților Părinți și ale sfințelor canoane, preocuparea pentru cărțile fundamentale ale spiritualității ortodoxe, cum ar fi Psaltirea, Ceaslovul, Patericul, Pidalionul și Filocalia, dar și pentru textele liturgice cuprinse în cărțile de slujbă, l-au făcut să fie iubit și în același timp să fie un părinte duhovnicesc cu autoritate și discernământ.

Una dintre învățăturile sale de seamă a fost aceea că înfrânarea și puterea rugăciunii le sunt date tuturor oamenilor. Dacă vrem să ne înfrânăm trupul de la cele necurate și dacă vrem să ne rugăm, nu există neputință de neînfrânt. Știind că oamenii își aduc aminte numai la nevoie de cuvântul lui Dumnezeu „Nu vă puneți nădejdea în oameni“, părintele îi sfătuia pe toți creștinii să nu uite de rugăciune nici când le este bine, și să nu ceară de la alții să se roage pentru ei mai mult decât se roagă ei înșiși.

Cel mai greu de îndeplinit este ascultarea, și în mânăstire, și în lume, iar părintele ne îndemna să urmăm pilda Maicii Domnului, care a spus: „Fie mie după cuvântul tău!“. Dumnezeu ne dă mai mult decât merităm, ca să te întorcă apoi către El. Dumnezeu are două brațe, iubirea și mila, și cu amândouă ne poate salva. Întâi avem nevoie de milă, căci noi, păcătoșii, nu putem pretinde iubire.

**Avva Petroniu Tănase
a plecat la Domnul
în luna februarie a anului 2011**

Biserica, în totalitatea ei, consideră mare păcat judecarea altuia. O rânduială a Postului Mare este ca la slujbe, pe tot parcursul Postului, în afară de sâmbăta și duminica, să se zică rugăciunea Sfântului Efreem Sirul. Preotul o rostește cu mâinile ridicate și cu metanii și închinăciuni.

Ne-am aștepta ca, la o rugăciune atât de stăruitoare, să fim păziți de păcatele cele mai grave, precum crima sau desfrânarea, pe care noi le socotim a fi mai mari și mai rele, dar Sfântul Efreem nu le pune acolo pe acestea, ci zice: „Dăruiește-mi să văd păcatele mele și să nu osândesc pe aproapele“. Osândirea aproapei este, deci, mare păcat. Sfinții Părinți spun că facem o mare greșală atunci când osândim păcatele, căci atunci ne facem singuri judecători ai fratelui nostru, după puterea minții noastre. Nu avem, însă, nici dreptul, nici puterea, acestea fiind doar ale Lui Dumnezeu, Care l-a făcut pe om. Iar noi, ju-

decând pe aproapele, impietăm asupra dreptului lui Dumnezeu, Care este Judecătorul cel drept.

Suntem datori cu cinstea și cu respectul unii față de alții

Omul este mărginit, posibilitățile lui fiind limitate. Dumnezeu este Ființă nemărginită, iar puterea Sa creatoare este infinită. Fiecare om creat de Dumnezeu este unic, oglindind în ființa sa ceva din infinitatea dumnezeiască. De aceea Sfinții Părinți spuneau: „Ai văzut omul, L-ai văzut pe Dumnezeu!“. Tocmai de aceea, în cinstirea sfințelor icoane, nu cinstim lemnul și culoarea, ci pe cel reprezentat. Tot așa, cinstea dată omului, care este chipul lui Dumnezeu, se ridică la Creatorul lui. De aceea suntem datori cu cinstea și cu respectul unii față de alții și nu avem nici un drept să îl judecăm pe aproapele. Dar atunci când ești într-o poziție de conducere și ai subalterni care greșesc uneori, ce atitudine trebuie să ai? Judecata înseamnă să îl condamnăm pe om, să îl osândim. Dacă atragi atenția cu respect și cuviință, părintește și cu îndemn, asta nu înseamnă judecată, ci trebuință firească: să îl iubim pe om și să-l lămurim că a greșit.

Nu este strădanie mai de folos decât aceea de a moșteni fericirea dăruită de Dumnezeu. Dacă în viața aceasta ne străduim să avem o familie liniștită, o locuință, condiții de trai și sănătate, ajungem să spunem că suntem fericiți. Dar este oare aceasta fericirea deplină? Nicidecum. În viața noastră vin boala, necazurile, și, inevitabil, moartea. Și așa, toată fericirea pământească ia sfârșit. Dacă pentru starea aceasta de câțiva ani, scurta viață pe pământ, noi dăm toată grija noastră și ne străduim așa de mult, pentru fericirea veșnică nu facem nimic. Iar veșnicia poate să fie fericită sau nefericită, după cum am făcut-o noi înșine.

Sfântul Nicodim Aghioritul spunea: „Dumnezeu mi-a rânduit împărăția veșnică, iar eu trebuie să mă pregătesc pentru ea, în toată vremea vieții“. Să-i ascultăm deci pe Sfinții Părinți, care ne îndreptează: „Puțină osteneală și veșnică odihnă!“.

Cuvintele noastre sunt puține și neputincioase pentru a putea spune cât bine a făcut preacuviosul nostru părinte Petroniu Tănase, prin ținuta sa morală și preotească, prin echilibrul, seriozitatea, sinceritatea, profunzimea și înțelepciunea, dar mai ales prin preocupările sale teologice și cărturărești, a dragostei sale față de Dumnezeu și de oameni, a devotamentului său față de țară și de Biserica ei cea strămoșească. Se cuvine așadar, să-i aducem primos de cinșire și de recunoștință, rugându-ne lui Dumnezeu să-l răsplătească dăruindu-i harul și dragostea Sa cea nemărginită acolo, în locașurile cele cerești, în lumina cea neînsurată a Slavei Sale. **(Drd. Stelian GOMBOȘ - Consilier la Secretariatul de Stat pentru Culte din cadrul Guvernului României)**

„Evanghelia în versiunea Hollywood – Iisus în cinema“

Apariția editorială din 2010, Evanghelia în versiunea Hollywood, cu subtitlul Iisus în cinema, a părintelui Teofan Mada, face parte dintre scrierile în care autorul analizează impactul uriaș pe care l-a manifestat și-l are în continuare asupra publicului credincios și nu numai, filmul religios. Volumul apare la Editura clujeană Vremi, unde întâlnim și alte titluri ale eruditului ieromonah: „Biserica și Harisma Păstorului la Sfântul Vasile cel Mare“, „Fiind pe pragul morții, deși iată că trăim“, „Moralia - Traditie, Cultură și Postmodernitate“, toate apărute în 2009.

Încă de la începuturile cinematografului, Evangheliile au reprezentat o sursă de inspirație pentru arta filmului

Dacă Sf. Ev. Ioan precizează că la început Revelația s-a transmis prin Cuvânt, astăzi avem de a face cu un alt tip de descoperire, prin imagine, mai precis prin pelicula cinematografică. Dintre toate domeniile artistice, imaginea vizuală în mișcare a avut, poate, cea mai rapidă traiectorie ascensională și putem afirma că procesul de transformare continuă cu aceeași uluitoare viteză. Miracolul cinematecicii a abordat și fenomenul religios, începând chiar cu sec. al XIX-lea, prin nenumăratele versiuni de „viați ale lui Iisus“. Aceste producții sunt trecute prin spiritul critic al autorului, care dorește să clarifice un lucru foarte important: „Dacă toate filmele despre Iisus fac sau nu teologie; cu alte cuvinte, care este teologia unui regizor? Este sau nu legată de viața creștină personală?“

Prima concluzie avansată de Teofan Mada încă din *Introducere* este aceea că putem vorbi de o dominație actuală a imaginii, referindu-se mai mult la influența televizorului. De asemenea, autorul atenționează pe cititori că lucrarea sa nu este una de critică cinematografică, ci mai degrabă o încercare de a mărturisi credința, de a teologhisi, cu toate că aparent, „cinema-ul și Scriptura sunt două lumi care au puține în comun.“

Primele realizări cinematografice despre Iisus

Derularea filmelor despre Iisus respectă ordinea cronologică, împărțită în 7 capitole principale.

În primul dintre ele, intitulat *Primele realizări cinematografice despre Iisus*, este adusă în

atenție „apropierea textelor sacre de acest mediu al iluziei, care este cinematograful, sau adaptarea unei istorii care este luată drept adevărată într-un vehicul al ficțiunii.“ Privită prin această prismă, perioada de început a producțiilor cu conținut creștin este caracterizată tocmai printr-o accentuată corespondență între textul biblic și cel al filmului. Producții ca „*Patimile lui Iisus*“ (Franța - 1897) sau *The Horitz Passion Play* - drama religioasă din Horitz (S.U.A. - 1897) constituie începutul seriilor de filme ce-L vor avea ca personaj central pe Iisus, la puțin timp după nașterea celei de a șaptea arte (1895). Aceste filme, ca de altfel și cele ce vor urma, sunt impregnate de subiectivismul producătorului. Teofan Mada enumeră doar două dintre aceste influențe, prezente în această perioadă de pionierat:

1. „Tehnică decupajului“ împrumutată din Bibliile ilustrate, care circulau în lumea apuseană protestantă (de ex. *Biblia pauperum* - Biblia săracilor);

2. Predilecția scenariștilor pentru *Patimi*, în spirit pur latin, „al căror ciclu liturgic se focalizează pe Calea Crucii.“

În 1898 au fost terminate filmările producției americane *Misterul dramei religioase din Oberammergau*, a cărei copie, cumpărată de un misionar protestant, a fost folosită în scop misionar. A fost prima oară când „o lume a umbrelor, cam suspectă, a fost folosită ca un instru-

ment al religiei.“ Același destin l-a avut și *The King of Kings* – „Regele regilor“, lansat în 1927, al regizorului Cecil B. DeMille, care, conștientizând faptul că trata un subiect sacru, „a cerut actorilor și echipei să stea deoparte de o viață imorală cât timp aveau loc filmările.“ O altă realizare de marcă o reprezintă și episodul dedicat lui Iisus, din filmul *Intoleranță*, a regizorului american D. W. Griffith, lansat în 1916. Scena centrală o constituie Răstignirea, având ca protagoniști, alături de personajul Iisus, evreii ce-L persecutau. Filmul însă atingea o problemă delicată – „cum să fie reprezentată responsabilitatea pentru moartea lui Iisus.“ În cazul amintit s-a ajuns, datorită presiunii exercitate de grupurile evreiești, la arderea peliculei originale, în cea nouă soldații romani luând locul evreilor din scena Răstignirii.

Ca o curiozitate în seria cinematografică cu subiect religios, întâlnim și producții în care Iisus joacă un rol secundar, „uneori chiar ridicol.“: *The Last Day of Pompeii* – „Ultimele zile ale orașului Pompei“, *Quo Vadis*, adaptarea romanului Card. Wiseman, *Fabiola* și *Ben-Hur*. Subiectul, în general nu se baza pe textul Sf. Scripturi, faptele istorice și cele biblice fiind tratate cu libertate. O singură mențiune este reținută de autor, pentru *Ben-Hur*; (S.U.A. - 1959) anume că în acest film autorul cărții, Lew Wallace, acceptă ecranizarea operei sale, cu condiția ca Iisus să nu fie văzut niciodată la față, „pe motiv că ar fi un sacrilegiu

Parafrazând o întâlnită expresie teologică, al doilea capitol al cărții este intitulat sugestiv „Evanghelia“ după Hollywood, cu filme realizate exclusiv în cel mai mare studio din lume.

RECENZIE

→ să se facă din El un spectacol“, curent ce s-a transmis tuturor filmelor despre Iisus, până în 1961.

„Evanghelia“ după Hollywood

Parafrazând o întâlnită expresie teologică, al doilea capitol al cărții este intitulat sugestiv „Evanghelia“ după Hollywood, cu filme realizate exclusiv în cel mai mare studio din lume. Sunt analizate două producții mai importante ale anilor '60: *King of Kings*-Regele regilor (1961) și *The Greatest Story Ever Told* – „Cea mai impunătoare poveste spusă vreodată“ (1965). În această perioadă apare filmul sonorizat color, regizorii profitând din plin pentru a realiza producții impunătoare. În primul film, *King of Kings*, Nicholas Ray folosește sute de actori în rolurile secundare, decoruri masive, costume elaborate și sume mari de bani. Piesa de rezistență a filmului este considerată scena Prediciei de pe Munte, unde sunt adunate majoritatea personajelor. Astfel putem descrie și celălalt film produs în 1965, *The Greatest Story Ever Told*. Cu toate acestea, ele pot fi privite ca apogeuri ale dramei religioase, dar și ale ratării în box office-urile tuturor timpurilor, datorită unor greșeli, menționate de autorul cărții:

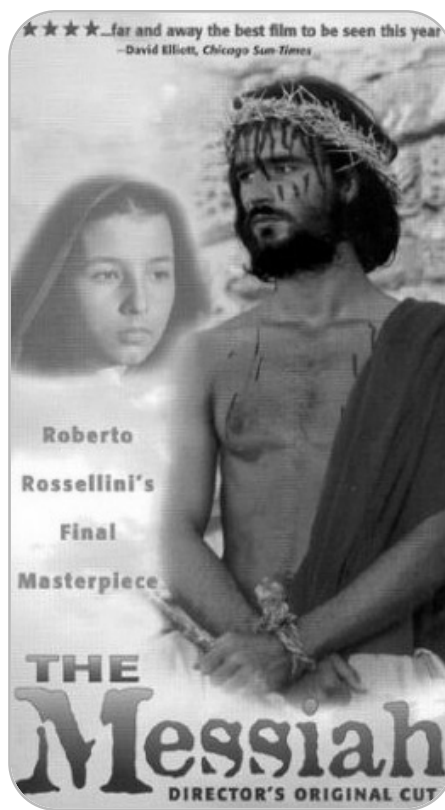
1. Foarte multe inexactități biblice și teologice. De exemplu „în cazul uneia dintre minuni, (*King of Kings*) un orb se târăște pe stradă și din întâmplare dă peste umbra lui Iisus; vindecarea se produce fără vreun act de credință din partea orbului, un fel de miracol împlinit prin radioactivitate“, lucru contrazis în întregime de textul biblic.

2. Alegerea actorului în rolul lui Iisus este deficitară. Acesta, în persoana lui Jeffrey Hunter, vedetă a timpului, se dorea a fi un bărbat fără cusur, cu ochii albaștri și corp athletic (*King of Kings*). Regizorul folosește așadar „o veche metodă numită cea a starurilor“ care căuta să acopere lacuna în ceea ce privește descrierea fizică a lui Iisus în Sf. Evanghelii. Familiaritatea chipului actorului distruge iluzia unei imagini autentice a lui Iisus, renunțându-se la un chip iconografic pentru unul de marketing.

3. Este un control total asupra filmului, ca în cazul lui *The Greatest Story Ever Told*, unde George Stevens este regizor, producător, dar și scenograf, preocupat foarte mult de ideea de perfecțiune. Toate inadvertențele apărute, scenele ratate, replicile insipide din film, „arată un Stevens preocupat foarte puțin de umanitatea lui Iisus, reducând-o pe aceasta în stil monofizit.“

„Evanghelia postmodernă“

În capitolul al III-lea, Ficțiuni muzicale sau „Evanghelia postmodernă“, Teofan Mada introduce pe cititor într-o lume, în care s-ar fi așteptat mai puțin să găsească producții referitoare la viața lui Iisus, cea a musical-ului. Două sunt pro-

The Mesiah, realizat de Roberto Rossellini în 1975, mai puțin spectaculos decât altele, căpătă o adevărată „valoare științifică prin expresivitatea cuvintelor și sobrietate“

ducțiile menționate aici: *Jesus Christ Superstar* și *Godspell* - Evanghelia (ambele difuzate în 1973). Drama muzicală reprezintă în concepția aceluiași un gen special, mai ales în adaptarea cinematografică, unde „povestirea este mai mult un pretext pentru introducerea cântecelor.“ Primul film este o producție rock, care dorește cumva șocarea spectatorului la vederea lui Iisus dansând și cântând. Al doilea este un musical folk-rock, în care de puține ori poți face legătura dintre Hristos, găsit în experiența comunitară a rugăciunii Bisericii și Iisus cântând ca un superstar. Doar fidelitatea față de Evanghelie e mai mare. În rest, așa cum observă în continuare Mada, „peste tot în aer miroase a sacrilegiu.“

Au existat în acest lung șir de biografii ale Mântuitorului și creații cinematografice, cuprinse de autor în capitolul al IV-lea, Filmele de scandal sau sacrilegiile, generatoare de controverse și chiar polemici susținute. Cele două producții alese de Teofan Mada, *The life of Brian* – „Viața lui Brian“ și *The Last Temptation of Christ* – „Ultima ispită a lui Hristos“ a lui M. Scorsese reprezintă, într-adevăr, provocări cinematografice care au avut un răsunet considerabil după data apariției, 1979, respectiv 1988.

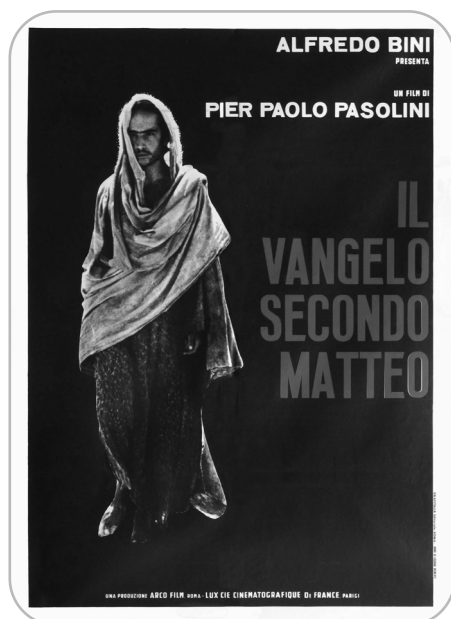
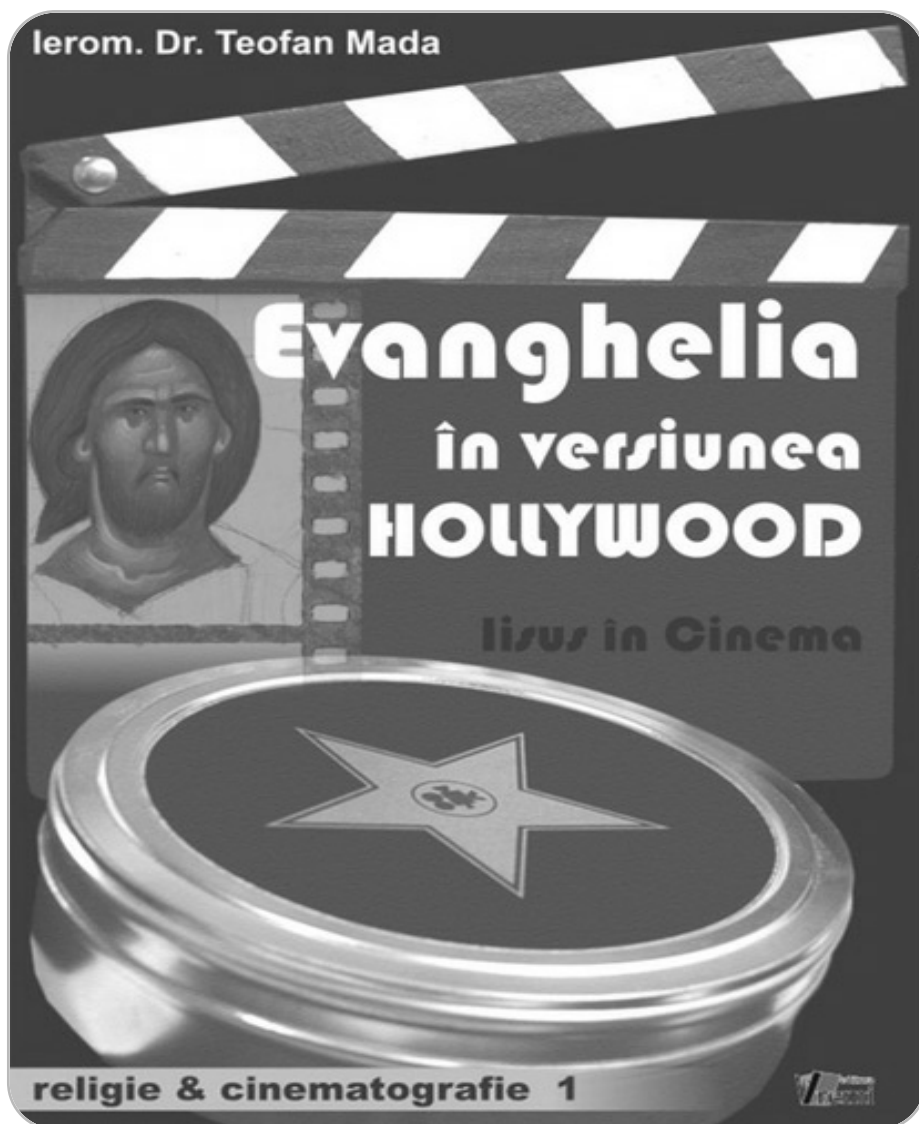
În *The life of Brian* abundă umorul englezesc. Pamfletul îl înfățișează pe un oarecare Bryan, fiu al unui centurion roman și al unei evreice, care ajunge să lupte subversiv împotriva Imperiului Roman. El este confundat cu Mesia, de aici decurgând foarte multe situații comice. Filmul este „o satiră la adresa biblismului excesiv prezent în mai toate producțiile cinematografice de până atunci“.

În 1988, regizorul Martin Scorsese realizează *The Last Temptation of Christ*, inspirat de romanul omonim al lui Nikos Kazantzakis, scriitor excomunicat ulterior de Biserica Ortodoxă Greacă. Din toată seria filmelor despre Iisus, aceasta este considerat culmea „originalității“ și a scandalosului. În această producție, persoana Fiului lui Dumnezeu cade pradă îndoielilor de tot felul, obsesiilor și chiar confuziilor sexuale, lucru de neimaginat, mai ales că regizorul se dovedise a fi un bun catolic, chiar cu studii seminarele de teologie. Până la urmă s-a dovedit că Scorsese a vrut să pună în scenă un Iisus plin de subiectivism, după chipul lumii sale interioare, având încă din tinerețe probleme psihice, „fiind asediat de voci, dominat de nevoi și chinuit de vise pline de imoralitate“. Filmul lui Scorsese încearcă să pervertească religia „de dragul exploatării unor aspecte filosofice și spirituale proprii“.

Filme-paradigmă

Ca un adevărat critic de film, autorul încearcă în capitolul al V-lea să ilustreze o nouă perioadă a filmului religios, numită de el clasică, unde sunt prezentate drept paradigme filmele *Jesus of Nazareth* și *The Messiah*. Primul, aparținând lui Franco Zeffirelli, este celebru. Realizat în 1976 și având de atunci în fiecare an milioane de spectatori, caută să respecte textul evanghelic, afirmându-se că „este chiar documentat teologic“. Zeffirelli a scris o carte despre procesul creării filmului său, care a devenit în timp un valoros instrument hermeneutic pentru interpretarea propriului film. De ce totuși este această producție cel mai vândut film al secolului al XX-lea? În primul rând, în acceptiunea tuturor, Iisus al lui Zeffirelli este unul moderat, „care urmează liniile clasice ale hagiografilor“. Sunt evitate astfel două extreme periculoase, prezentarea Fiului lui Dumnezeu, prea transcendental precum și arătarea unui Iisus prea uman, „într-o poziție de lider charismatic“. Spectatorii rămân apoi impresionați de peisajele folosite, de costumele și obiceiurile prezentate, „foarte aproape de realitate“. Concluzia pe care Teofan Mada o creionează în legătură cu *Jesus of Nazareth* este una cât se poate de pertinentă: „Zeffirelli și-a considerat proiectul ca un fel de misiune personală dată de divinitate, de a acționa ca un profet pentru noua generație, de a dezvălui adevărul și miracolul lui Hristos“.

Il Vangelo secondo Matteo a fost recompensat cu nenumărate distincții la Festivalul Internațional de Film de la Veneția.

Il Vangelo secondo Matteo – „Evanghelia după Matei“, a producătorului italian Pier Paolo Pasolini, considerat „cel mai mare și mai religios film făcut vreodată despre Iisus“, a fost recompensat cu nenumărate distincții la Festivalul Internațional de Film de la Veneția

Al doilea film este *The Messiah*, realizat de Roberto Rossellini în 1975. Episoadele Evangheliei descrise de el au în centrul lor puterea cuvântului, încât Iisus este prezentat nu atât prin viața Sa, cât mai ales prin conținutul dogmatic și moral al învățăturii Sale. De aici și fidelitatea față de Evanghelia, căreia nu-i scapă aproape nimic. Există și excepții, ca de pildă reprezentarea aparte a Fecioarei Maria, ca imagine a perfecțiune credinței, urmărind mai mult tradiția creștină decât textul evanghelic. Filmul pierde din spectaculosul celorlalte, căpătând o adevărată „valoare științifică prin expresivitatea cuvintelor și sobrietate“.

„Cel mai mare și mai religios film făcut vreodată despre Iisus“

Penultimul capitol, al VI-lea, tratează două producții mai puțin importante, dar care merită enumerate în acest efort susținut de aducere a

mesajului mântuitor pe sticla televizorului. Este vorba de *Marie de Nazareth* (1995) și *The Gospel According to John* (2004) – „Evanghelia după Ioan“. Primul film se dorește a fi o versiune originală de „viață a lui Iisus“, înfățișată mai ales prin ochii mamei Sale. Reacția Bisericii a fost una pozitivă, cu precădere în catolicismul occidental, marcat de cultul Imaculatei Conceperii, însă, de multe ori, planurile prezentate sunt neclare, încât spectatorul ajunge să nu știe precis când este vorba despre Iisus, când despre mama Sa. Cu o difuzare „confidențială și foarte restrânsă“ pelicula S-a dovedit a fi un eșec răsunător, aceasta în condițiile în care regizorul, Jean Delannoy, a prezentat filmul drept încununare a carierei sale.

Ultima producție în ordinea prezentării, remarcabilă ca valoare este cea din 1964, *Il Vangelo secondo Matteo* – „Evanghelia după Matei“, a producătorului italian Pier Paolo Pasolini. Considerat „cel mai mare și mai religios film făcut vreodată despre Iisus“, a fost rec-

ompensat cu nenumărate distincții la Festivalul Internațional de Film de la Veneția. Perioada este marcată de un moment de cotitură pentru catolicism și anume desfășurarea lucrărilor Conciliului II Vatican (1962-1965), de aceea critica filmului este formulată mai întâi de către Biserică, după ce pelicula este vizionată de cei opt sute de episcopi prezenți la Roma. Aprecierile pozitive fac referire în primul rând, la „transpunerea biblică, simplă și emoționantă a mesajului social al Evangheliei“, în mod special iubirea lui Hristos, apoi la lipsa laturei comerciale a filmului.

Autorul studiului, Teofan Mada, redă în continuare câteva scene, care diferențiază producția lui Pasolini de celelate filme inspirate din Evanghelia. Nașterea lui Iisus este însoțită deuciderea pruncilor, prezentată cu oroare, fapt ce îi revoltă pe privitori. Pildele biblice sunt abordate foarte sumar, ilustrarea lor ducând la pierderea simbolisticii puternice. Apoi suferințele hristice sunt diminuate, răstignirea din *Il Vangelo secondo Matteo* este aproape nesângeroasă, iar biciuirea nu este înfățișată deloc. Instrumentele torturii de pe cruce sunt abandonate, ca un manifest al regizorului împotriva „obsesiei Bisericii Catolice în ceea ce privește relicvele“. Smochinul uscat de la sfârșitul filmului este un simbol al indiferențismului lumii față de mesajul lui Hristos. (Pr. Daniel NICHITA, Biserica „Sf. Gheorghe“ Tg. Ocna)

Agenda de lucru a Preasfințitului Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, pe luna februarie 2012

1 februarie

- audiențe și lucrări de birou;
- a prezidat ședința Permanentei Consiliului eparhial;
- a primit în audiență pe Pr. Ioan Deacu, Parohia „Izvorul Tamăduirii”, Bacău; Pr. Ionel Hrestic, Vaslui; Pr. Vasile Sărcu, Parohia „Sfinții Trei Ierarhi”, Bacău; Pr. Remus Scântee, Parohia „Sf. Împ. Constantin și Elena”, Roman; d-nii Răzvan Ionut Badac și Damian Vasilache.

2 februarie

- a făcut parte din soborul de ierarhi care, sub protia IPS Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, a oficiat Sfânta Liturghie la Catedrala mitropolitană „Întâmpinarea Domnului”, Iași.

- a participat la ședința sinodului mitropolitan organizată la Centrul administrativ al Arhiepiscopiei Iașilor;

3 februarie

- audiențe și lucrări de birou;

5 februarie

- a oficiat Sfânta Liturghie la Biserica „Sf. Grigore Teologul”, Parohia Bolătău. A rostit cuvânt de învățătură;

6 februarie

- a oficiat Sfânta Liturghie la Biserica „Precista Mare”, Roman, înconjurat de preoții Protopopiatului Roman. A rostit cuvânt de învățătură.

- a prezidat ședința pastoral-misionară trimestrială cu preoții din Protopopiatul Roman;

- audiențe și lucrări de birou;

7 februarie

- audiențe și lucrări de birou;

- a dezbătut și soluționat diverse probleme administrative în cadrul sectoarelor Cancelariei eparhiale;

8 februarie

- audiențe și lucrări de birou;

- a primit în audiență pe Pr. Ilie Ursu, Mănăstirea „Sf. Ap. Petru și Pavel”, Lipova; Pr. Ioan Nastase, parohia Botesti, Protopopiatul Roman; Pr. Gheorghe Agafitei, Parohia Miron Costin; Pr. Traian Sandu, Parohia Secuieni, Protopopiatul Bacău; Pr. Vasile Pantiru, Parohia „Buna Vestire”, Tg. Ocna; Pr. Ionut Ivănescu, Parohia Roșiori; Pr. Ionel Teodorescu, Parohia Poienița; d-l Cătălin Hâncu, Bacău;

9 februarie

- a oficiat slujba de parastas întru pomenirea arhierelui Ilarion Mircea Băcăuanul, în Catedrala arhiepiscopală „Cuvioasa Parascheva”, Roman. A rostit cuvânt ocazional

- audiențe și lucrări de birou;

- a primit în audiență pe: Pr. Vasile Palade, Parohia „Nasterea Sf. Ioan Botezătorul”, Moinești și dr. Ioan Teperdei, Roman;

10 februarie

- audiențe și lucrări de birou;

- a primit în audiență pe Pr. Lucian Butnaru, Centrul 115 Comunicații RMNC, Bacău, Pr. Adrian Ghinea, Parohia „Sfinții Voievozi”, Serbănești, Bacău;

12 februarie

- a oficiat Sfânta Liturghie la Catedrala „Înălțarea Domnului”, Bacău. A rostit cuvânt de învățătură;

13 februarie

- a oficiat Sfânta Liturghie la Biserica „Sfântul Nicolae”, Buhuși, înconjurat de preoții Protopopiatului Buhuși. A rostit cuvânt de învățătură.

- a prezidat ședința pastoral-misionară trimestrială cu preoții din Protopopiatul Buhuși;

- audiențe și lucrări de birou;

14 februarie

- audiențe și lucrări de birou;

15-17 februarie

- a participat la lucrările Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române;

În ziua de 26 februarie, PS Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului a oficiat Slujba de parastas pentru pomenirea mitropolitului Visarion Puiu

18 februarie

- a oficiat Sfânta Liturghie la Catedrala arhiepiscopală „Cuvioasa Parascheva”, Roman.

19 februarie

- a oficiat Sfânta Liturghie la Catedrala arhiepiscopală „Cuvioasa Parascheva”, Roman. A rostit cuvânt de învățătură;

20 februarie

- audiențe și lucrări de birou;
- a dezbătut și soluționat diverse probleme administrative în cadrul sectoarelor Cancelariei eparhiale;

- a primit în audiență pe: Pr. Vasile Stan, Parohia Ghidion; Pr. Ionel Vasiloiu, Parohia Hăineală;

21 februarie

- audiențe și lucrări de birou;
- a prezidat ședința Permanentei Consiliului eparhial la care au fost prezenți și părinții protopopi;

- a primit în audiență pe: Pr. Gheorghe Smerea, director Seminarul Teologic „Sf. Gheorghe”, Roman; Pr. Gheorghe Agafitei, Parohia Miron Costin;

22 februarie

- audiențe și lucrări de birou;
- a oficiat slujba de înmormântare a răposatului C. Dragomir, la Biserica din Ivesți, jud. Vaslui. A rostit cuvânt ocazional;

- a primit în audiență pe: Pr. Vasile Nicoară, Parohia Butnărești; Pr. Gheorghe Chirica, Parohia Lunca; Pr. Liviu Dănilă, Parohia Chetris;

23 februarie

- a prezidat Conferința preotească administrativă organizată cu preoții din Protopopiatul Bacău;

24 februarie

- audiențe și lucrări de birou;
- a primit în audiență pe: Pr. Daniel Marari, Parohia Fundu Tutovei; Pr. Ciprian Purice, Parohia Bălca; Pr. Gheorghe Chirica, Parohia Lunca; Pr. Marius Cojocaru, Parohia Cașin I;

25 februarie

- a oficiat Sfânta Liturghie la Biserica „Sfântul Gheorghe”, Parohia Hârja, Prot. Onestă. A rostit cuvânt de învățătură;

- a vizitat Așezământul social-filantropic pentru bătrâni „Sf. Voievod Ștefan cel Mare”, din Parohia Hârja;

26 februarie

- a oficiat Sfânta Liturghie la Catedrala arhiepiscopală „Cuvioasa Parascheva”, Roman. A rostit cuvânt de învățătură;

- a oficiat Slujba de parastas pentru pomenirea mitropolitului Visarion Puiu; a rostit cuvânt ocazional;

- a participat Slujba Vecerniei la Catedrala arhiepiscopală „Cuvioasa Parascheva”, Roman. Acitit Rugăciunea mare de dezlegare și a rostit cuvânt de învățătură;

27 februarie

- a participat la Slujba celor 7 Laude la Catedrala arhiepiscopală „Cuvioasa Parascheva”, Roman;

- audiențe și lucrări de birou;
- a dezbătut și soluționat diverse probleme administrative în cadrul sectoarelor Cancelariei eparhiale;

- a participat la cea de-a XII-a ediția a zilelor Mitropolit Visarion Puiu, organizată la Muzeul de istorie Roman;

- a oficiat Slujba Canonului Sfântului Andrei Cretanul la Catedrala arhiepiscopală „Cuvioasa Parascheva”, Roman. Acitit Rugăciunea mare de dezlegare și a rostit cuvânt duhovnicesc;

28 februarie

- audiențe și lucrări de birou;
- a participat la manifestările prilejuite de împlinirea a 30 de ani de activitate a Centrului 115 Comunicații R.M.N.C.; Bacău, unde a rostit o alocuțiune;

- a oficiat Slujba Canonului Sfântului Andrei Cretanul la Catedrala arhiepiscopală „Cuvioasa Parascheva”, Roman. Acitit Rugăciunea mare de dezlegare și a rostit cuvânt duhovnicesc;

29 februarie

- audiențe și lucrări de birou;
- a dat interviu la TV Impuls Bacău;

- a oficiat Slujba Canonului Sfântului Andrei Cretanul la Biserica „Sfântul Dumitru”, Cartier Narcisa, Bacău. Acitit Rugăciunea mare de dezlegare și a rostit cuvânt duhovnicesc. (a consemnat arhid. Ciprian-Ioan IGNAT, Secretar eparhial)